1860. N°. 282.

Opregte Haarlemsche Courant van

Donderdagsche Courant 29 November.

[*Bij N°. 282 dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 25 November.

Het berigt, dat Oostenrijk troepen aan de grenzen van Wallachije vereenigt, wordt bevestigd. De uitgeweken Hongaren hebben in genoemd vorstendom depôts van wapenen ingerigt, ten einde dezelve te gelegener tijd naar Hongarije overtebrengen. De bevolking der vorstendommen is niet oostenrijkschgezind, maar van eene overeenkomst van Vorst *Kusa* met Sardinie is hier niets bekend. — *Klapka* bevindt zich steeds in Napels bij Koning *Emmanuel*. De hongaarsche afdeelingen der Garibaldianen van *Eber* en *Turr* komen in Ancona in bezetting.

PARIJS, 26 November.

De ultramontaansche *Monde* maakt de aanmerking, dat het *Journal des Débats* eerlijk genoeg is om de in Oostenrijk uitkomende liberale dagbladen te vermanen, om genoegen te nemen met de concessien, welke het bewind te Weenen heeft verleend, en niet uit het oog te verliezen, dat die door andere zullen kunnen worden gevolgd. Volgens het ultramontaansche orgaan, zal die vermaning wel denkelijk weinig of niets baten, en zal zelfs het aangehaalde voorbeeld van Engeland niets uitwerken, omdat de revolutie wel gediend wil zijn van eenen adelijken en eenen geestelijken stand, maar slechts als die vijandig gestemd zijn ten aanzien van het Katholicismus. De hedendaagsche geschiedenis zou daarvan ruimschoots de voorbeelden opleveren. Voor 't overige zou de door de liberalen aangenomene houding geene bevreemding kunnen wekken, en behoeft de oostenrijksche Regering zich hun misbaar volstrekt niet aantetrekken. Al verklaarde Keizer *Frans Joseph* Venetie voor eene onafhankelijke Republiek, dan zou hij de liberalen toch niet tot zwijgen hebben gebragt. Spottenderwijze merkt *le Monde* aan, dat het keizerlijke decreet van 24 November de goedkeuring heeft verkregen van den heer *Havin*, die in het door hem bestuurde republikeinsche orgaan *le Siècle* op de meest in het oog loopende plaats eene *toelichtende memorie* nopens dat dekreet heeft medegedeeld.

Het *Journal des Débats* behelst heden weder een betoog over de ingevoerde wijzigingen, en erkent daarin, dat zijne verwachting overtroffen is geworden, en dat het onder anderen nooit heeft kunnen veronderstellen, dat de Regering de twee Wetgevende Vergaderingen regtstreeks in gemeenschap zou hebben gesteld, om op regelmatige wijze te beraadslagen over de door het gouvernement zoo binnen- als buitenslands gevolgde staatkunde. Volgens de *Débats*, is het voorts eene goede zaak, dat de Regering hare verdediging in die vergaderingen opdraagt aan speciale ministers, zoodat het bestaan zal ophouden der leden van den Staatsraad, die als intermediaire personen optraden tusschen de Regering, die handelt, en de vergaderingen, die controleren. Zelfs heeft het eene eigenaardige beteekenis, dat de Keizer in zijn besluit voor het eerst het woord „Kamers" bezigt. Het is waar, dat de drukpers in dit besluit is vergeten, maar dit laat niet na, dat men het goede moet erkennen, 't welk nu is verleend, en niet uit het oog moet verliezen, dat voor het eerst sedert acht jaren de Keizer zich ten doel heeft gesteld de uitbreiding van den werkkring der door de Constitutie ingestelde staatsmagten. Het *Journal des Débats* koestert de vaste overtuiging, dat het besluit van 24 November rijk zal zijn aan heilzame gevolgen, en meent dat dit besluit, reeds zoo gewigtig uit zich zelf, dit nog meer is uithoofde van hetgeen het voor de toekomst aankondigt. Het slot van dit betoog luidt als volgt:

„Terwijl wij op deze wijze onze opregte en hooge goedkeuring aan den dag leggen, en den nieuwen dag, welke aanbreekt, begroeten, doen wij niets anders dan getrouw blijven aan onze dierbaarste beginselen en aan herinneringen, op welke wij ons met fierheid verheffen. Het is nog niet lang geleden, dat onder de liberale partij eene schipbreuk is waargenomen, waarbij vaste wil zoowel als moed zijn vergaan, zoodat niemand meer zijn fortuin heeft willen wagen door zich aan die partij aantesluiten; maar wij zijn voortgegaan met de verdediging van de gestreken vlag; wij hebben, te midden van den algemeenen twijfel, steeds geloofd, dat onder den een of den anderen vorm, zelfs onder den meest onverwachten, de wettige vrijheden van ons land ons eenmaal zouden worden teruggegeven. Het zou niet alleen van onze zijde eene onregtvaardigheid zijn jegens het gezag, 't welk onze beginselen nader bijkomt, maar zelfs eene tegenstrijdigheid, ingeval wij niet mede juichten bij het nemen van maatregelen van voldoening en herstel, waartoe wij welligt naar vermogen hebben bijgedragen."

— De berigten uit Napels luiden steeds in hooge mate ongunstig. De Garibaldianen laten zich voortdurend in de hoofdstad gelden en hebben zich, onder anderen, in den grooten schouwburg zoo heftig gedragen, door het aanheffen van kreeten ter eere van *Garibaldi*, dat men van de uitvoering eener hymne ter eere van Koning *Victor Emmanuel* weinig of niets heeft kunnen hooren.

In de provincien wordt het land afgeloopen zoowel door Garibaldiaansche benden, als door aanhangers der gevallen dynastie, die allerlei gewelddadigheden en rooverijen plegen, zoodat verscheidene steden de hulp der Regering hebben ingeroepen, welke van hare zijde genoodzaakt is geweest te antwoorden, dat zij, bij gebrek aan genoegzame troepen, onmagtig was om hulp te verleenen. Zoolang Gaëta in de magt bleef van Koning *Franciscus II*, vreesde men, dat in dezen staat van zaken geene verandering zou komen. De laatstgenoemde Vorst heeft de buitenlandsche diplomatieke agenten, die hem naar die vesting zijn gevolgd, uitgenoodigd, om zich naar Rome te begeven, onder de uitdrukkelijke verklaring, vervat in eene aan elk hunner ter hand gestelde nota, dat hij zou voortgaan hen te beschouwen als geaccrediteerd bij zijne Regering.

Naar luid van het te Turin uitkomende ministeriële orgaan, zal *Victor Emmanuel* niet eerder den titel van „Koning van Italie" aannemen, dan nadat die hem zal zijn aangeboden door het nationale Parlement. De Regering te Turin is voorts, naar men verneemt, tot het besluit gekomen, om de verdeeling voortestellen van het Rijk in groote gouvernementen, of administratieve indeelingen, ten einde op die wijze zooveel mogelijk de autonomie der nieuwe geannexeerde Staten behouden blijve.

Ten einde in de financiële behoeften te voorzien, zullen te Turin schatkistbiljetten worden uitgegeven voor een bedrag van honderd millioenen.

— De berigten uit China zijn niet weinig verward. Men schijnt te moeten aannemen, dat de vrede nog niet is gesloten, ten minste de laatste tijdingen gewagen van gevechten, die geleverd zijn tegen de tartaarsche ruiterij. Volgens *le Monde*, is het zeker, dat Europa sterker is dan China, wat de kunst van oorlogvoeren betreft; maar is het niet zeker, dat, als het geldt diplomatieke onderhandelingen, de Chinezen niet veel geslepener zijn dan de Europeanen.

PARIJS, 27 November.

Het wordt thans in de officiële kringen als zeker beschouwd, dat, na de keizerlijke besluiten, welke heden in den *Moniteur* worden uitgevaardigd, men geene verdere wijzingen van het ministerie moet verwachten. De heeren *Thouvenel* en *Rouher* zullen alzoo in hunne ministeriële betrekkingen worden gehandhaafd; de heer *Haussmann* zal prefect van de Seine blijven. Aanvankelijk is verzekerd, dat de Keizer vijf ministers zonder portefeuille zou benoemen. Het schijnt thans echter te blijken, dat de Keizer in dit opzigt van gedachte veranderd is en vermeent, dat de heeren *Billault* en *Magne*, ter zijde gestaan door den heer *Baroche*, den voorzitter van den Staatsraad, in staat zullen zijn om het aan die ministers optedragen werk te verrigten.

Morgen zal het besluit worden uitgevaardigd, betreffende de aanstelling van den heer *de Flahaut* tot gezant te Londen. De genoemde staatsman is gisteren alhier aangekomen en heden door de Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen geworden. Hij had verlangd, dat zijne benoeming niet zou worden medegedeeld, dan nadat hij zich met den Keizer had onderhouden. De heer *de Flahaut*, die in 1785 geboren is, is een jaar jonger dan lord *Palmerston* en heeft reeds met groote onderscheiding de betrekking van fransch gezant bekleed, te weten te Weenen, van het jaar 1842 tot het jaar 1848.

— In den *Moniteur* is eene nota geplaatst, nopens Algerie, welke allen twijfel wegneemt omtrent de toekomst der Kolonie, die, volgens velen, naar aanleiding der bepalingen van het besluit van 24 November, zou behooren te worden gebragt onder het onmiddelijke beheer van den minister van Oorlog. Het blijkt nu, dat de administratie van Algerie, onder het bestuur van den maarschalk *Pelissier*, geheel *onafhankelijk* zal zijn van de parijsche bureaucratie. De maarschalk zal geheel de plaatsvervanger zijn van den Keizer, en zijne instructien regtstreeks van den Hoofd van den Staat ontvangen.

De *Constitutionnel* beoordeelt heden de ingevoerde wijzigingen in een betoog, 't welk, naar men meent, alvorens te worden bekend gemaakt, aan de goedkeuring van een zeer hoog geplaatst persoon is onderworpen. In hetzelve wordt vooral de aandacht gevestigd op het hooge gewigt der nieuw ingestelde betrekking van minister zonder portefeuille. Het zeggen is, dat eene commissie de grondslagen onderzoekt, op welke nieuwe wijzigingen zullen kunnen worden ingevoerd. De wet, ter verzekering der algemeene veiligheid, zal, naar men verzekert, worden afgeschaft. Men zal zich herinneren, dat deze wet door het Wetgevend Ligchaam slechts voor twee jaren van toepassing is verklaard.

LONDEN, 26 November.

Van regeringswege is heden het navolgende berigt bekend gemaakt:

„Van H^r. M^s. consul te Marseille is een telegram ontvangen, gedagteekend heden oehtend, inhoudende, dat de geallieerden den 23sten September zich op zes mijlen afstand van Pekin bevonden; dat zij op den 18^den en 21sten de Tartaren bij Tangchow geheel verslagen hadden; dat de heer *Parkes* [de britsche consul] gevangengenomen en naar Pekin opgezonden was; dat de chinesche opstandelingen van Shangai naar Hangchow teruggetrokken waren."

Een bij *Reuter* met den telegraaf ontvangen berigt van 23 September uit het hoofdkwartier der geallieerde troepen, acht mijlen van Pekin, [gedeeltelijk reeds door ons medegedeeld] behelst het volgende:

„De heer *Boulby* (de berigtgever der *Times*), de heer *Lock* (de secretaris van lord *Elgin*), de heer *Parkes*, de heeren *de Norman* en *Anderson* (officieren van het corps oost-indische ruiterij) en kapitein *Brabazon* (van den britschen staf) zijn door de Chinezen krijgsgevangen gemaakt, terwijl zij bezig waren met het onderzoeken van het terrein voor een kamp. Zij zijn naar Pekin overgebragt, en worden daar goed behandeld. Den 18^den en 21sten September hebben bij Chan-kia-wan en Jang-Chan gevechten plaats gehad. Bij beide gelegenheden hebben 30,000 tartaarsche ruiters een aanval gedaan, maar zijn zij door de geallieerden geheel op de vlugt geslagen. De Tartaren verloren daarbij 2000 dooden en 50 stukken geschut. De geallieerden hadden slechts 18 gekwetsten.

„De Chinezen hebben een parlementair gezonden met het ontwerp van een vredes-tractaat. — Lord *Elgin* vordert de vrijlating der gevangenen alvorens in onderhandeling te treden. — 's Keizers broeder is tot eersten commissaris voor de vredes-onderhandelingen benoemd. — Te Chan-kia-wan is voor eene waarde van 250,000 p. st. aan thee vermeesterd."

Het berigt van het gevangennemen der britsche beambten en officieren heeft hier een onaangenamen indruk gemaakt, omdat dit voorval aan den eenen kant van zorgeloosheid, althans van eene altijd laakbare onvoorzigtigheid getuigt, en aan den anderen kant van de waakzaamheid en stoutmoedigheid der vijandelijke kavallerie ook na het ondergaan van gevoelige nederlagen. — Voor 't overige verwacht men, dat de britsche en fransche gevolmagtigden, indien de aangeknoopte onderhandelingen niet spoedig tot het sluiten van den vrede geleid mogten hebben, niet zullen hebben gearzeld om door te tasten, ten einde Pekin te vermeesteren. Voor zooveel bekend is, zijn de verdedigingsmiddelen dezer hoofdstad niet zoodanig, dat zij bestand zou zijn tegen de britsche en fransche krijgsmagt, die reeds tot in hare nabijheid was doorgedrongen. Alles zal gewis aangewend zijn om *spoedig* tot eene beslissing te komen; want eene overwintering van het leger tusschen Pekin en de zee zou groote bezwaren en veel gevaar opleveren. De winter-koude is in die landstreek doorgaans gestreng, zelden minder dan 8° beneden het vriespunt. De wateren zijn er dan toegevrozen en in de golf van Pecheli woeden gemeenlijk stormen. Men vleit zich hier, dat lord *Elgin* en baron *Gros* vóór November den vrede gesloten zullen hebben en de troepen dan weder ingescheept zullen zijn.

— De gisteren te Queenstown aangebragte tijdingen uit Nieuw-York, loopende tot den 15^den dezer, melden, dat de opschudding, ter zake van de verkiezing van den heer *Lincoln* tot President, in de zuidelijke Staten voortduurde, en Zuid-Carolina steeds aandrong op afscheiding van de Unie. — De prijs der katoen en der fondsen was te Nieuw-York in de laatste dagen aanmerkelijk gedaald.

— De Keizerin van Oostenrijk heeft verleden zaturdag van Plymouth de reis naar Madera voortgezet, aan boord van het koninklijke stoomjagt *Victoria en Albert*. — Naar men verneemt, verkeert H. M. in een zeer lijdenden toestand.

— Z. K. H. Prins *Alfred*, welke laatstelijk als adelborst op het fregat *Euryalus* de Kaap-kolonie bezocht heeft, zal in Januarij aanst. overgeplaatst worden op het linieschip *St. George* en dan daarmede eene reis doen naar West-Indie en Noord-America. — Het genoemde linieschip is dezer dagen van Portsmouth in zee gestoken om gedurende eene maand een kruistogt te doen.

— De beurs was heden flaauwer. De 3pc. gecons. 93 3/8 à 1/2 g. g.; op tijd 93 1/2 à 5/8. — Het geld is overvloediger; maar de verandering van het fransche ministerie heeft hier ter beurze ongunstig gewerkt.

's GRAVENHAGEN, 28 November.

Gisteren zijn in de Tweede-Kamer de algemeene beraadslagingen over de staatsbegrooting afgeloopen.

De heer *v. Twist* is teruggekomen op de naar zijn inzien dringende behoefte om de koloniale geldmiddelen in dadelijk verband te brengen met die van het moederland, en heeft zich voorgesteld, dat de minister van Financien daarvan niet zoo zeer overtuigd is, als wel wenschelijk was, vermits Z. E., betreffende deze aangelegenheid, de vergadering naar zijn ambtgenoot voor de Kolonien had verwezen. Hij heeft verlangd, dat de genoemde bewindsman van die dwaling mogt terugkomen, en dat hij Z. E. in de regeling dezer belangrijke zaak tot bondgenoot mogt hebben. — Naar zijn inzien was het, bij de nu zoo zeer verhoogde behoefte aan belangrijke bijdragen uit de kolonien, allezins noodig om maatregelen te nemen, ten einde te verhoeden, dat de minister van Kolonien eigenmagtig over de koloniale middelen zou kunnen beschikken.

De heer *v. Eck* heeft erkend, dat den Koning het regt toekomt om de ministers te benoemen, maar heeft begrepen, dat, indien de ministers de betrekking aanvaarden, de Kamer het regt zoude hebben om zich daartegen te verklaren. Hij heeft gemeend, dat het ministerie moet instemmen met de meerderheid der Kamer, en dat dit thans geenszins het geval is, terwijl ook bij de laatste verkiezingen de keuzen der kiezers niet zijn gevallen op de voorstanders van een dusgenaamd gematigd liberalismus.

De heer *v. Voorthuyzen* heeft den minister van Financien indachtig gemaakt op de behoefte van eene wijziging der gemeente-belastingen, in het belang van de bevordering van het vrije binnenlandsche verkeer.

De heer *v. Goltstein* heeft gemeend, niet te kunnen antwoorden op de redevoering van den minister van Financien, omdat deze zich op eene voor hem onbereikbare hoogte had gesteld, met te doen gevoelen, dat de toestand van Europa geenszins het bestrijden van deszelfs staatkundig karakter zou gedoogen. Hij heeft zich niettemin geregtigd gerekend, den minister te doen voorkomen als den man, welks diensten in 1844 der natie duur te staan zijn gekomen en hebben gestrekt ter bestendiging van den stilstand in de staatkunde, — en als den bewindsman, die in 1853 de godsdienstvrijheid in zeer beperkten zin heeft toegepast.

De spreker heeft verder gemeend nog eenige bedenkingen te moeten opperen over den staatkundigen en den geldelijken toestand des lands, en te moeten verklaren, dat beide veel te wenschen overlaten; — dat men niet weet wat het ministerie wil, of beoogt; — dat men gedurende een onbepaald getal jaren, bij eene opbrengst van 61 millioenen uit de Rijks-middelen, op eene uitgaaf van 87 1/2 millioen zal moeten rekenen en alzoo op eene alleraanzienlijkste bijdrage uit de koloniale geldmiddelen.

De heer *v. Nispen* heeft zich gedrongen gevoeld om den vorigen spreker te doen opmerken, dat hij *zelf* in 1853 voor de wet op de kerkgenootschappen heeft gestemd, welke hij thans als een verwijt ten aanzien van den minister doet gelden.

Z. E. de minister van Financien heeft, den heer *v. Goltstein* beantwoordende, verklaard, dat hij alleen heeft willen te

kennen geven, dat de algemeene toestand zoowel, als die in welken het vaderland verkeert, het zeer ongeraden zouden maken om oude twisten en verdeeldheden opterakelen; — dat hij zeer wel weet, dat zijn ontslag uit de ministeriële betrekking geene beweging hoegenaamd in Europa zoude te weeg brengen, evenmin als het ontslag van den genoemden spreker, toen deze nu onlangs als minister van Buitenlandsche Zaken aftrad, iets dergelijks heeft te weeg gebragt.

Wat zijne staatkundige geloofsbelijdenis betreft, heeft hij verklaard, dat hij van 1842 af overtuigd is geweest, dat de Grondwet verbetering behoefde, maar dat eerst de toestand der geldmiddelen behoorde te worden geregeld; — dat, toen daarin was voorzien, waarvoor hij den Hemel nog dankt, het zijne te hebben toegebragt, hij bij wijlen Koning *Willem II* op eene verbetering der Grondwet heeft aangedrongen; — dat het hem gelukt is Z. M. van de noodzakelijkheid van dien maatregel te overtuigen, maar zich niet heeft kunnen vereenigen met de 27 voorgestelde wetsontwerpen, omdat deze niet met zijne inzigten waren overeen te brengen, en dat hij uit dien hoofde is afgetreden.

Den heer *v. Zuylen* heeft de minister geantwoord, dat hij erkende, dat een minister niet behoort te zijn een minister der minderheid, maar tevens moest aanmerken, dat hij, als lid der Kamer, steeds heeft behoord tot de meerderheid, behalve op het punt der spoorwegen, ten aanzien van 't welk hij de redenen van zijnen tegenstand heeft ontwikkeld. Z. E. heeft verder erkend, dat een minister de meerderheid voor zich moet hebben; — dat van het tegendeel geenszins door eene enkele motie van orde kan blijken, als welke ook door eenen vorigen bewindsman als ijdel is aangemerkt; — dat dit ministerie in twee zeer belangrijke zaken door eene groote meerderheid is ondersteund, en dat, indien men een votum van wantrouwen wil uitbrengen, men Z. M. in dien zin een adres moet aanbieden, maar, zoolang dit niet is geschied, van geene ministeriële minderheid moest gewagen.

Z. E. de minister van Kolonien heeft in 't breede de redenen opgegeven, welke het indienen van een voorstel, in overeenstemming met art. 60 der Grondwet, heeft vertraagd, en heeft doen opmerken, dat deze zaak belangrijke bezwaren oplevert; — dat men in 1858 reeds heeft verlangd, dat ten minste de uitgaven, hier te lande te doen, op de staatsbegrooting zouden worden gebragt, doch dat ook dit met groote moeijelijkheden was gepaard; — dat intusschen eene wet op de comptabiliteit is ingediend, en dat eerst acht maanden daarna het voorloopig verslag daarover is uitgebragt, en men daaruit meende te kunnen opmaken, dat de Kamer geen overwegend belang in de zaak stelde, — te meer, omdat het scheen, alsof zij de gelijktijdige regeling van de binnenlandsche en de koloniale comptabiliteit begeerde; — dat hij intusschen niet stil heeft gezeten, maar bouwstoffen heeft verzameld, derwijze, dat hij de belofte kon afleggen van, in zijne betrekking verblijvende, nog in den loop dezer zitting een ontwerp over dit onderwerp te zullen indienen.

Z. E. de minister van Financien heeft den heer *v. Voorthuijzen* te kennen gegeven, dat ook hij de opheffing der tolliniën wenschelijk acht, maar zich nog niet op de hoogte bevindt om iets daarvan te kunnen zeggen.

De heer *v. Hoevell* heeft getracht in 't breede te betoogen, dat de minister van Financien het vorige bewind niet heeft ondersteund. — Nadat de heer *v. Wintershoven* eene ontbinding der Kamer als wenschelijk had voorgesteld, heeft de heer *Hugenholtz* verklaard, dat de gebezigde middelen, die hem als ongeoorloofd zijn voorgekomen, zijn geweest de insinuatie, dat zij, die tegen de laatste spoorwegwet stemden, dit deden met staatkundige inzigten, en de wijziging der wet, ten einde den aanleg van den weg op acht punten te gelijk te beginnen en daardoor vele locale belangen te bevorderen.

— De Tweede-Kamer heeft heden, bij de beraadslaging over het 2de hoofdstuk der staatsbegrooting (Hooge Collegien) amendementen aangenomen, strekkende tot vermindering van de posten voor de ridder-orden en voor onvoorziene uitgaven. Daarna is dit hoofdstuk met algemeene (64) st. aangenomen.

Bij de beraadslaging over dit hoofdstuk heeft de heer *Wintgens* zich beklaagd over de vertraging in het openbaar maken van de vroegere beraadslagingen van de Tweede-Kamer der Staten-generaal, met welke men tot heden toe niet verder is gekomen dan tot de jaren 1846 en 1847, in welke jaren breedvoerige beraadslagingen hebben plaats gehad over het wetboek van strafregt, en over de staatsbegrooting, welke de grondwets-herziening van 1848 is voorafgegaan. Hij heeft gevraagd, of men dit verwijl aan de Landsdrukkerij moest toeschrijven, en zoo ja, of er geene andere maatregelen konden worden genomen, om de uitgave te bespoedigen. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft daarop geantwoord, dat tot dus verre is aangenomen, dat op de Landsdrukkerij aan deze uitgave zou worden gearbeid, indien er geen of weinig ander werk was, maar dat er maatregelen zouden worden genomen om de zaak te bespoedigen.

Op voorstel van den heer *v. Bosse* is de post voor decoratien voor ridder-orden van *f* 8,600 op *f* 8000 teruggebragt. Z. E. de minister van Financien heeft doen opmerken, dat de benoodigde versierselen niet alleen dienen voor de orde van den Ned. Leeuw, maar ook voor de Mil. Willems-orde, en dat men wel indachtig mag wezen op de vermeerderde behoefte bij de in Indie gevorderde krijgsbedrijven. De heer *v. Hoevell* heeft gemeend ook in opzigt zuinigheid te mogen aanbevelen, op grond, dat men welligt vroeger met eene te milde hand decoratien had uitgereikt, en daardoor de waarde der onderscheiding had verminderd. De heer *Storm* heeft in zeker opzigt daarmede ingestemd. De minister van Financien heeft op de gewigtige diensten gewezen, welke het indische leger bewijst, en heeft geoordeeld, dat de genen, die zoo dikwerf den staat van zaken daar te lande met de zwartste kleuren afschilderen, wel mogen wenschen, dat in dat opzigt de verdienstelijke krijgsman naar waarde wordt beloond.

Het voorstel van den heer *v. Bosse* is met 36 tegen 28 stemmen aangenomen. *Voor* hebben gestemd de heeren *Westerhof*, *Thorbecke*, *Dullert*, *Meeussen*, *Bots*, *Idserda*, *Dommer*, *v. Wintershoven*, *v. Zuylen*, *Cool*, *Hugenholtz*, *Heemskerk*, *v. Heiden*, *Wintgens*, *v. Eck*, *v. Heukelom*, *Reinders*, *v. Bosse*, *Heemskerk Az.*, *Olivier*, *Hoynck*, *Anemaet*, *Wichers*, *v. Hoevell*, *Betz*, *v. Twist*, *v. Goltstein*, *Oomen*, *de Bergh*, *Kerstens*, *Poortman*, *Beens*, *Zijlker*, *Blussé* en *v. d. Linden*.

Tegen hebben gestemd de heeren *v. Amerongen*, *v. Voorthuizen*, *Kien*, *de Bieberstein*, *v. A. v. Wijck*, *Meylink*, *v. Foreest*, *Hoffman*, *v. Nispen*, *Nolthenius*, *Begram*, *Strens*, *Slicher*, *Wijbenga*, *Hoekwater*, *Mackay*, *de Raadt*, *Mijer*, *Schimmelpenninck*, *de Brauw*, *Gevers*, *Delprat*, *v. Franck*, *v. Lijnden*, *Lijclama*, *Luyben*, *Dirks* en de Voorzitter.

Het voorstel van den heer *v. d. Linden* om de post voor onvoorziene uitgaven, bij het 2de hoofdstuk, van *f* 10000 op *f* 7000 terug te brengen, is met 49 tegen 15 stemmen aangenomen.

— Vervolgens is beraadslaagd over het *derde* hoofdstuk der staatsbegrooting (de Buitenlandsche Zaken). Ook dit hoofdstuk is met algemeene stemmen aangenomen.

HAARLEM, 27 November.

Door den gouverneur-generaal van Neerl.-Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel departement. Benoemd: Tot lid van het coll. van cur. van het gymn. Willem III, mr H. Klein; tot secr. der res. Madura, tevens vendum. van het reg. Pamakassan, de amtt. op non-act. G. F. H. Scharten; tot comm. op het kant. van den res. der Westerafd. van Borneo, de 1ste kl. bij de alg. rek. A. A. Voorneman; tot comm. op het bur. van den ads.-red. van Sumanap, res. Madura, de 2de comm. bij 's lands drukk. J. A. de Bruijn; tot havenm. te Anjer (Bantam), tevens comm.-ontv. der ink. en uitg. regten aldaar, de comm.-contr. der ink. en uitg. regt. te Batavia A. S. Warmolts; tot ontv. der ink. en uitg. regten te Padang, de comm.-contr. der ink. en uitg. regten te Pasoeroean H. L. Schmitt; tot tijdelijk 2den comm. bij de hoofd-adm. der marine, de 3de comm. E. F. G. Goernat; tot 2den comm. bij 's lands-drukk. J. van der Quast; tot vendum. te Amboina, de comm. D. F. Pietersz; tot comm. bij den ads-res. en magistr. te Amboina, de 3de comm. H. E. Hoedt; tot 3den comm. ter gouv.-secr. te Amboina, de comm. H. K. C. Jansen; tot 3den comm. bij de dir. der kult. A. de la Rambelje; tot secr., tevens lid van het best. van het Prot. wees- en armhuis te Samarang mr. H. C. M. van Kervel; tot commiss. van het fonds ter aanm. en onderst. van de gew. dienst in de Nederlanden A. A. Cluwen, secr. der alg. rekenk., en J. G. C. C. Stierling Kuneman, secr. en boekh. bij het vendudepart. te Batavia; bij de wees- en boedelk. te Banda tot pres. H. Idzardi, secr. en mag. der res. Banda.

Opgedragen: De omwerking en voltooijing van de door den heer mr. du Cloux ontworpene regl. tot reg. van het regtsw. in de bezittingen buiten Java en Madura aan mr. K. H. Tutein Nolthenius.

Magtiging verleend: tot de uitreiking van acten van toel. tot de uitoefen. van de genees-, heel- en verlosk. praktijk in de ads.-residentie Buitenzorg, aan den genees-, heel- en verlosk. aldaar, Th. Keizer, en in de afd. Bondowoso (resid. Bezoeki) aan Th. P. Veltman.

Verlof verleend: voor 2 jaren, wegens ziekte, aan den eersten comm. ter alg. secret. G. H. Boelhouwer en aan C. B. J. Lucas, leerl. telegraf. te Samarang.

Eervol ontslagen: Van de hem opgedragen commissie tot het ontwerpen en voorstellen van de vereischte wettelijke bepalingen tot verdere regeling van het regtswezen in de bezittingen buiten Java en Madura, mr. W. H. du Cloux.

Militair departement. Benoemd: tot adj. bij den gener. staf, de 1ste luit. der inf. R. N. Bär; tot adj. bij het garniz.-bat. van Banka, de 1ste luit. C. Schäfer; tot adj. bij het garniz.-bat. der Moluksche eilanden, de 2de luit. G. de Bont; bij de milit. admin. tot 2den luit.-kwartierm. de fourr. S. H. Kuijpenga en de serg. J. Valk; tot 2den luit. der inf. bij de garniz.-comp. van Benkoelen, de adj. onder-off. K. Schuitemaker; tot adj. bij het 2de bat. inf., de 1ste luit. W. N. Verleg; tot adj. bij den milit. comm. van Palemb., de 1ste luit. G. C. E. van Daalen.

Bevorderd: bij het corps genie en sappeurs tot kapt. de 1ste luit. G. H. Schepers en tot 1sten luit. de 2de luit. W. J. Leers; bij de milit. geneesk. dienst tot dirig. off. van gez. 1ste kl. G. J. van Thienen; tot off. van gez. 2de kl. M. W. J. den Berger.

Verlof verleend: voor 2 jaren, wegens ziekte, aan den 1sten luit. der inf. F. J. L. M. Z. baron von Tengnagell en aan den maj. der inf. W. J. Heisterkamp.

Marine departement. Benoemd: Tot tijd. 3den comm. bij het command. der zeem. in O.-I. en de insp. der marine, de 1ste klerk J. F. L. Schoonheidt.

Opgedragen: De waarn. der betr. van dir. ven het mar.-etabl. op Onrust, aan den kapt.-luit. t/z bij het Ind. sedent. zeew. E. H. Boom, en van drukker, tevens teeken. bij het hydogr. bureau, toegev. aan de comm. tot verbet. der Ind. zeekaarten, aan den adj.-onderoffic. der sapp. J. J. P. la Ruelle.

Ontslagen: Op verzoek eervol, uit 's lands dienst, met aanspr. op pens., de onderb.-modelm. bij de fabr. voor de mar. en het stoomw. te Soerabaija J. H. Luerssen.

HAARLEM, 28 November.

Telegrafische berigten.

TURIN, 27 November. Koning *Emmanuel* moet heden naar Palermo vertrekken. Men gelooft nu, dat Koning *Franciscus* Gaëta binnen 4 à 5 dagen zal verlaten. Langs de kust van Ligurie zal door het *Credit-mobilier* een spoorweg worden aangelegd, waaraan verscheidene italiaansche Huizen deel zullen nemen.

PARIJS, 28 November. De *Moniteur* verkondigt de benoeming van den heer *de Flahaut* tot gezant aan het Hof van Groot-Brittannie.

Men houdt hier ter stede het vertrek van Koning *Franciscus* van Gaëta voor niet waarschijnlijk.

NAPELS, 27 November, 's avonds. De piemontesche generaal *Pinelli* is in Avezzano binnengerukt, en heeft in die streek de orde hersteld. — De kardinaal-aartsbisschop van Napels wordt hier verwacht. — De prijs der fondsen is vast.

WEENEN, 28 November. Eergisteren, bij gelegenheid dat de Szathmarer Obergespan, graaf *Carolyi*, te Debreczin doorreisde, en hem eene serenade met fakkellicht gebragt werd, hebben daar betreurenswaardige woelingen plaats gehad. De gewapende magt heeft moeten tusschenbeiden komen, en 20 à 30 personen zijn in verzekerde bewaring gesteld. — Het regeringsblad verkondigt de benoeming van 18 Obergespanen. Bij eene verordening van het staats-ministerie, van den 26sten, is gelast, dat in de duitsche Kroonlanden spoedig de verkiezing van nieuwe kiezers der gemeenteraden zal plaats hebben, op den voet der gemeentewet van 1849.

TURIN, 28 November. Volgens berigt uit Napels van gisteren, is het vertrek van Koning *Victor Emmanuel* naar Sicilie uitgesteld ter zake van het slechte weder. — Tegen den 2den December is eene algemeene Consulta bijeengeroepen. — Het is overal rustig.

LONDEN, 28 November. [Van *Reuter.*] Graaf *Apponyi* is benoemd tot ambassadeur van Oostenrijk aan het Hof van Groot Brittannie.

TURIN, 28 November. Uit Napels wordt vau den 27sten gemeld, dat 1800 Garibaldianen, welke hun ontslag hebben bekomen, naar Genua zijn ingescheept, en den volgenden dag door even zoo veel anderen zouden worden gevolgd; — dat *Sirtori* de officieren en manschappen van het zuidelijke leger heeft verzocht, zich van demonstratien te onthouden.

De *Amst. Cour.* meldt, dat Z. M. de Koning der Belgen schriftelijk aan de commissie voor het oprigten van een gedenkteeken ter eere van *Vondel*, zijne belangstelling in die zaak betuigd heeft, en haar tevens eene bijdrage van 1000 franken heeft doen toekomen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 28 November. Den 27sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Dina*, Rademakers, Batavia; de stoomb. *Magnet*, Londen; *Jenny*, van Wijk, Petersburg; de stoomb. *Rembrandt*, Koningsbergen.

UITGEZEILD: *Louisa Christina*, ten Harmsen, Suriname; *Antilope*, Boekholdt, Curaçao; *Helena*, Bruun en *Fortuna*, Andersen, beide naar Christiania; *Therese & Lyna*, Lydersen, Tvedestrand. Wind n.

Den 27sten dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Dankbaarheid*, van den Berg, Bilbao; *Enjetta*, Boswijk, Riga.

UITGEZEILD: *Will. Withelee*, Atwood, *India*, Howatt, New-Orleans; *Fanny Kircher*, Abbes, Charleston; *Sirene*, Schroot, Boston A.; *Republican*, Barnett, Newcastle; *Maria Wilhelmina*, Jorgensen, Hamburg. Wind o. n. o.

Den 25sten dezer van Zierikzee uitgezeild: *Stad Zierikzee*, Klein, Newcastle en Batavia.

Den 25sten Sept. te Hongkong binnengekomen: *Columbine*, Malbranc, Sunderland; 30 dito *Cornelis Antonie*, Verschoor en *Antonia Geertruida*, de Boer, beide van Cardiff.

Den 24sten Sept. van Batavia uitgezeild: *Resident van Son*, Hoff, 30 dito *Catharina Wilhelmina*, Popken, *Elisabeth*, Ve… en 2 Oct. *Jacob*, Borger, alle 4 naar Nederland; *Maria Ver…* Mulder en *Petronella Catharina*, v. d. Veen, beide naar Am…dam; 3 dito *Sooloo*, v. d. Meulen en *Helvoetsluis*, Vos, beid… Rotterdam; 6 dito *Straat Baly*, Scholl, Amsterdam.

Den 10den Oct. in Straat Sunda aangekomen: *Californie*, de… Liverpool en *Doelwijk*, v. d. Putte, Rotterdam, beide naar B…

Den 22sten Sept. van Wijnkoopersbaai uitgezeild: *Zaanst…* Schaap, Amsterdam.

Den 10den Oct. te Singapore binnengekomen: *Minister P…* Kievit en 14 dito *Brouwershaven*, Jansen, beide van Cardiff; *Cornelissen*, Kreije en 15 dito *Walcheren*, van der Heyden, … van Shields; *Helena Anna*, Lupcke, Newport; 16 dito *Gen… de Steurs*, Viersma, Shields.

HONGKONG, 12 October. De Nederl. bark *Triton*, kapt. …stra, van hier naar Kanagawa, is in den nacht van 23 Sept. … klippen van het Taipingsan Eiland verongelukt, doch het volk g…

Gepraaid: 23 Nov., tusschen Goudstaart en Portland, *Bulger…* Verhagen, Padang naar Amsterdam; alles wel aan boord.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

28 *November* 1860. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				PRUISSEN.			
W. Schuld 2½ p	62½	¾	62⅝	Oblig. 59. 5 p	103⅝	—	—
" 3 "	75⅛	¼	75⅛	Aand. 54. 3½ "	209	—	—
" 4 "	97⅝	⅞	97⅝	OOSTENRIJK.			
O. I. Leen. 4 "	—	—	—	Obl. Met. 5 "	43¾	44¼	4…
Amort. Sd. 3½ "	92¾	⅞	92¾	" " 2½ "	23⅝	13/16	2…
Hand. op resc.	129¼	—	—	" r. Amst. 5 "	65½	⅞	6…
" a cont. 4½ "	—	—	—	" Nat. 54. 5 "	50⅞	15/16	5…
" Leen. 4 p	—	—	—	Wener Bank f	618	621	61…
Holl.-Spw...	—	—	—	" ... "		—	
Leening 4½ p	—	—	—	" 4 p	197	198½	—
Rijn-Spw. 4½ "	—	—	—	Fr. Sp. Hep. 3 f	—	—	
BELGIE.				NAPELS.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—	Cert. L. B. 5 p	—	—	—
" Rots. 2½ "	52¼	⅜	52¼	DENEMARKEN.			
FRANKRIJK.				Obl. Lond. 5 p	—	—	—
Certif.....3 p	—	—	—	" 3 "	—	—	—
SPANJE.				BRAZILIE.			
Oblig.....1½ p	40¼	—	—	Geldl. 52. 4½ p	—	—	—
" ....3 "	48½	—	—	" 58. 4½ "	—	—	—
" Bin. 3 "	47⅜	½	47⅜				
Am.-Schuld...	23	¼	23⅛	SARDINIE.			
Bew. Coup.....	—	—	—	.......5 p	—	—	—
PORTUGAL.				PERU.			
Oblig.....3 p	45⅛	½	45⅛	Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
" 1856. 3 "	43 13/16	44 5/16	43 13/16	" Fransche.	—	—	—
RUSLAND.				ECUADOR.			
Hope & C°. 5 p	101⅞	—	—	Obl. 55. 1 p	12	—	—
" 5 "	101½	—	—	VENEZUELA.			
Certif. Obl. 5 "	85⅛	—	—	Oblig.... 3 p	19 13/16	—	—
" " 4 "	76 9/16	—	—				
" o. 2 3 4 l. 4 "	76⅝	—	—	" ... 1½ "	10½	—	—
" " 5 leen. 4 "	—	—	—	GRENADA.			
" 5 Ser. 5 "	—	—	—	Oblig.....4 "	13	¼	13
" 6 " 5 "	96 1/16	3/16	96 1/16	" Uitg...	5 11/16	13/16	
" Hamb. 5 "	—		—	MEXICO.			
" Lond. 5 "	—	—	—	Oblig.....3 p	20	—	—
" " 4½ "	90⅞	—	—	N.-AMERICA.			
" " 3 "	61⅛	¼	61¼				
Insch. 6 "	—	—	—	Philad. Lt. B.	—	—	—
Cert. 6 "	—	—	—	" Rots. 6 "	79	—	—
Spw. Act. 5 "	206½	¾	—	Ill. Spw. Aand.	74	—	—
" volgef. 5 "	—	—	—	" Obl. C. B. 7 p	89	¼	89…
Hijpoth... 4½ "	—	—	—	Galv. Spw. 8 "	—	—	—
POLEN.				Louisiana 5 "	102⅛	—	—
Aand. 1835. f	165	—	—	GRIEKENLAND.			
Oblig.....4 p	78	⅛	78⅛	Obl. 1825 5 p	6	½	6…

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 103¼ à ⅜. Portugal uitgest. 3… De 4½ pc. Russen 1860 89¾. Weener Loten 1860 370. … geldl. 1860 85¼. — Beleening 3. Prolongatie 3. Disconto …

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*.

IJ. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, 1e *Secretaris.*

De beurs was algemeen in eene gedrukte stemming, inzonderheid voor oostenrijksche fondsen, waarvan echter prijs ten laatste … is verbeterd.

WEENEN, 28 November. De 5 pc. Met. 66.60.

LONDEN, 28 November. De 3 pc. geeons. resc. 93⅝.

PARIJS, 28 November. De 3 pc. 70 fr. 20.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 28 November. *Tarwe* en *Rogge* onverande… 131 ℔ b. Pools. *f* 438, *f* 440; 135 ℔ Rost. *f* 455; 122 ℔ Waard en Groet *f* 330. — *Rogge* 125 ℔ Pruis. *f* 236; 123 ℔ … *f* 225 Zaan; 121 ℔ Gall. *f* 217; 124 ℔ dito *f* 225; 120 ℔ … *f* 210; 126 ℔ Zweeds. *f* 225; 119 ℔ Arch. *f* 200; 118 ℔ j. … *f* 198; op levering Maart *f* 191, *f* 192; Mei *f* 192. — *Garst* … ℔ Vries. w. *f* 180, *f* 182. — *Koolzaad* in een doen; Haarlemme… *f* 12½, op 9 vat Rups *f* 435; Nov. *f* 435.

AMSTERDAM, 28 November. *Raapolie* wel zoo aangenaam; … cond. *f* 43¼; vliegend *f* 42; p° Dec. *f* 41¾; p° Mei 1861 *f* 4… à *f* 42½; p° Sept., Oct. en Nov. *f* 43. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31… vliegend *f* 30¼; p° Dec. *f* 30¼ à *f* 30½; voorjaar *f* 31… *f* 31¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38¼.

DELFT, 28 November. Door den kerkeraad der Ned. Hervorm… gemeente alhier is gemaakt het volgend twaalftal, om daaruit la… eene keuze te doen ter vervulling der vacature ontstaan door h… vertrek van ds. *K. F. Ternooy Apèl* naar Amsterdam, als: D… *H. S. Balsem*, te Nootdorp; *B. ter Haar Bz.*, te Nijmegen; … *A. Hoog*, te Bolsward; *E. J. P. Jorissen*, te Broek in Waterla… *A. Moens*, te Sneek; *N. J. H. Oudegeest*, te Mourik; *J. W. … Roëll A. Cz.*, te Ter Heyden; *L. H. Slotemaker*, te Maartensdi… *F. Stam*, te Edam; *P. Steen*, te Delden; *J. C. Tol*, te Mepp… en *T. van Westrheene Pz.*, te Jaarsveld. Op dingsdag den 11… December e. k. zal daaruit een zestal worden geformeerd.

*** Een Huisgezin, dat door een zamenloop van hoogst treur… omstandigheden in zeer behoeftigen toestand zich bevindt, en … den naderenden winter eene zeer donkere toekomst tegen gaat, wo… met bescheiden ernst aan de christelijke liefde aanbevolen door … beide ondergeteekenden; zij durven zich vleijen, dat hun verz… om hulp niet te vergeefs zal zijn, maar zij in staat zullen gest… worden om door eenige ondersteuning, verlichting van ligchaam … ziel ondermijnende zorgen te beschikken.

Op bovenstaande, geplaatst in een vorig nommer dezer Coura… zijn ons reeds eenige giften geworden. Wij hebben daarmede … den grootsten nood van het door ons aanbevolen ongelukkig ge… kunnen voorzien. Maar nog blijven de behoeften vele en daaro… herhalen wij thans onze vroegere dringende bede. Weldra hop… wij van al de ontvangen giften opgave te doen in deze Courant.

Utrecht, 23 *November* 1860.
S. G. JORISSEN.
J. H. BÖSKEN. Predikanten.

Weten en Werken.

Aan H. H. Leden wordt berigt, dat de gewone **WIN…TER-BIJEENKOMSTEN**, zullen beginnen, op Maa…dag 3 December aanstaande, des avonds ten acht ure, … het gewone Lokaal. Naar aanleiding van hetgeen di… aangaande op de laatst gehouden algemeene Vergader… is bepaald, worden H. H. Leden uitgenoodigd de vo… hen beschikbare Toegang-Bewijzen te doen afhalen, doo… den Werkman voor wien elk bestemd is, ten Huize van…

...-President J. VAN GEUNS, Bakenessergracht, ...n Ondergeteekende, Donkere Spaarne ...arlem, W. M. LOGEMAN. ...r 1860. Sec^s.

...ULP-ONDERWIJZERS.

...verlangt in de Gemeente Katwijk, Z.-H., **twee ...ONDERWIJZERS**, van welke één admissie ...t Onderwijs in de Fransche Taal, en één admissie ...t Onderwijs in de Engelsche Taal moet hebben, elk ...e Jaarwedde van *f* 400, benevens *één* **Hulp-On...der** op eene Jaarwedde van *f* 325, integaan 1° ...j 1861. Stukken *franco* intezenden, voor 11 De... 1860, aan den Burgemeester.

...Aan de openbare School te Zevenhuizen, Provin...-Holland, verlangt men tegen 1 Januarij 1861: ...**HULP-ONDERWIJZER**, Salaris *f* 300. Adres ..., onder overlegging der bij de wet gevorderde Stuk...aan den Burgemeester van Zevenhuizen.

...Op eene Christelijke School te Leiden, wordt te... Januarij of later: Een **HULP-ONDERWIJ...** gevraagd, die op eene talrijke School is werkzaam ...t. Opgave van bekwaamheden enz., *franco* inte...aan den Hoofd-Onderwijzer VAN HELTEN.

...Tegen 1 Januarij 1861, wordt voor de openbare ...te Geldermalsen, gevraagd: Een **HULP-ONDER...ZER**, in staat om onderwijs te geven in de be... der Fransche Taal, tegen eene Jaarwedde van ..., welke verhoogd kan worden tot *f* 420, indien ...aagde bekwaam is tot het bespelen van het Orgel ...Hervormde Kerk, en hij daarvoor authorisatie zal ...verkregen van H. H. Gedeputeerde Staten dezer ...ncie. Adres met *franco* Brieven, aan den Burge...der Gemeente.

...* Op een Kantoor te Utrecht, verlangt men **IEMAND**, 25 tot 40 jarigen leeftijd, in het genot eener goede ...dheid en in staat om met Menschen om te gaan, ...schrift en vlug rekenen zijn vereischten, bekendheid ...vreemde Talen wordt niet verlangd. Salaris *f* 300 à ...0, bij geschiktheid voor verhooging vatbaar. ...nco Brieven worden ingewacht onder de Letters B. ...bij de Boekh. NOLET EN ZOON, te Utrecht.

ORGANIST.

...*Collegie van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente* ...VORDEN, Provincie Gelderland, roepen bij deze op, ...LICITANTEN, die mogten willen staan naar de ...van **Organist** bij deze Gemeente, door het vertrek ...n Organist naar elders, vacant, om zich met over...g van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, ...t Collegie van Kerkvoogden aldaar, met *vrachtvrije* ...n, voor den 1sten Januarij 1861, aan te melden. ...voordeelen aan deze post verbonden, bestaan in eene ...edde van *f* 150, en een Defroijement van *f* 25, ...de wekelijksche stemming van het Orgel. Geschikt... het geven van Onderwijs in de Muzijk en ver... in de Gemeente, zal tot aanbeveling dienen.

...Vorden, Het Collegie voornoemd, *...November* 1860. A. VAN DER BORCH, Voorz.

...Gemeente-Besturen of Particulieren, die verlangen ...n dat zich bij hun een **MED. DOCTOR** vestigde, ... zich te adresseren met *franco* Brieven, onder ... E, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te ...

LET WEL.

...mand 30 jaren oud, P. G., volkomen bekend met de ...*e Boerderij*, zag zich gaarne geplaatst als **OP...ZER** of **RENTMEESTER**, of wel eenige andere ...lijke Betrekking. Adres *franco* Brieven, Letter B, ...n Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen. ...onder hetzelfde adres wordt in Huur gevraagd: ...**WIND-KORENMOLEN**, die een goed bestaan ...ert.

...ILIGENCE DIENST.

... verlangt een **CONDUCTEUR** voor eene Di...e Dienst. Vereischten zijn eerlijkheid en goed zedig ..., goed lezen en schrijven, eene Notarieele borgtogt ...600, ijverig voor de dienst en de Klep-Hoorn of ...à Piston blazen. Aanbieding met *franco* Brieven. ...JOHs. VAN DER HAAGEN, Hotel *Toelast*, Alkmaar.

...* **MEDIC. DOCTORES**, tevens bevoegd tot de ...ning der **HEEL- en VERLOSKUNDE ten ...n lande**, en genegen Apotheek te houden, welke ...zouden willen vestigen als Gemeentelijke Genees- en ...kundige te Oldebroek (Provincie Gelderland), in de ...van den daar vertrokkenen Gemeentelijken Ge...kundige, tegen eene Jaarwedde uit de Gemeentekas ...*f* 250, onder verpligting zoo als nader bij de Instructie ...reven, worden uitgenoodigd, zich daartoe, onder ...ging van de gevorderde opgaven, te adresseren aan ...meester en Wethouders van Oldebroek, ter Secre...der Gemeente aldaar. Brieven *franco*.

...VERKOOPING VAN BUITENGEWOONE ZWARE SCHIET-WILGEN EN ANDERE BOOMEN.

...Op Donderdag den 13^den December 1860, des voormid... 10 ure, in de Herberg „*de laatste Stuiver*", staande ... Buitengoed *Wickenburch*, onder Houten, zal ten ... van den Notaris **HERMSEN**, gevestigd te ..., publiek worden geveild: ... 100 stuks buitengewoon zware, gave en gladde ...**IETWILGEN BOOMEN**, van 70 tot 30 duim ...het kruis, elf zware **IEPEN BOOMEN**, van 84 ...tot 34 duim over het kruis, 20 **ESSCHEN BOO...**, 300 zware **KERSEN BOOMEN**, 40 **APPEL...EREN BOOMEN STAMMEN**, 600 **POPU...EREN POOTEN** voor Plantsoen en eene groote partij ...**ANDHOUT**.

...Alles staande op het Buitengoed *Wickenburch*, onder ...Houten.

*** Een **TUINKNECHT**, oud 21 jaren, P. G., voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne tegen Februarij of Mei e. k., als zoodanig verplaatst. Reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder Lett. W, aan den Boekhandelaar JOHs. WILMES, te Almelo.

*** Eene **JUFVROUW**, van goeden huize, P. G., 22 jaren oud, zag zich gaarne tegen Februarij geplaatst, als Jufvrouw van Gezelschap of als Gouvernante bij jeugdige Kinderen. Adres met *franco* Brieven, onder Letters V. H., bij den Boekdrukker J. VAN BOEKHOVEN, te Utrecht.

*** Er wordt gevraagd:

EENE JUFVROUW VAN GEZELSCHAP,

om tevens aan een Meisje van beperkte geestvermogens het noodige onderrigt te geven. Middelbaren leeftijd en zacht humeur zijn vereischten, terwijl diegenen, welke de Hoogduitsche Taal magtig zijn, de voorkeur zullen genieten. Reflecterenden, gelieven zich te wenden met *franco* Brieven, onder de Letters A. Z., bij den Boekhandelaar L. F. J. HASSELS, te Amsterdam.

FRANCE

PENSIONNAT LEMAIRE ET REPIQUET.

Cet établissement situé dans l'un des plus beaux sites de la France, à Pithiviers, petite ville des plus salubres, près Paris, jouit de tous les avantages qu'il soit possible de désirer. Tous les élèves peuvent apprendre le Grec, le Latin, l'Anglais, l'Allemand, l'Italien, l'Espagnol, les mathématiques, et être préparés pour toutes les écoles du Gouvernement. Pour les renseignements: s'adresser à Mr. le Comte de Chateaubriand, *à Malesherbes, à Mr.* Berryer, *Avocat à Augerville, près Malesherbes (Loiret), ou encore à Melle* Alix de la Tour du Pin, *à Pithiviers (Loiret). Lettres affranchies, adressées à Mr. LEMAIRE, à Pithiviers (Loiret).*

Pension. 500 Florins.

*** *Une Demoiselle de la* Suisse Française, *de la R. P., agée de 23 ans, nouvellement arrivée en Hollande, cherche une place comme* **INSTITUTRICE** *dans une famille respectable. Pour de plus amples informations on est prié de s'adresser sous l'initiale W., à J. H. et G. VAN HETEREN, libraires, Hartenstraat K. K. 601 à Amsterdam. Lettres affranchies.*

*** De ondergeteekende maakt bij deze aan ieder, zoowel binnen als buiten deze Stad bekend, dat hij van heden af zijne **KOEK- en BANKETWINKEL** geopend heeft, op het Plein buiten de groote Houtbarrière te Haarlem, hopende ook nu met het ophanden zijnde St. Nikolaas-Feest, met een talrijk bezoek vereerd te worden, belovende alles te zullen aanwenden om het vertrouwen van zijne geëerde Begunstigers waardig te maken.

P. J. SEVERIJNSE, Confiseur.

VERKOOPHUIS

Groote Markt.

Voor **St. Nicolaas-Geschenken**, is eene uitgebreide sortering **NIEUWIGHEDEN** en **KINDERSPEELGOED** ontvangen, dewelke op eene doelmatige wijze zijn ten toon gesteld, zoodat de keus vergemakkelijkt wordt. J. P. KARTHAUS.

Haarlem, 28 November 1860.

*** Bij GEBR. J. & H. VAN LANGENHUYSEN, te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen:

***VERHANDELINGEN** van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs* 1860—1861. Eerste Aflevering. Met zeven platen, tegen den prijs van *f* 2,50. Inhoudende:

1. Verslag van de vervaardiging van 50,000 vuurvaste steenen en 50 mudden vuurvast cement, in de residentie Soerabaia, door het lid P. F. C. VREEDE. (Plaat 1 en 2.)
2. De mortelbereiding voor het metselwerk der dokwerken te Willemsoord, door het lid J. STROOTMAN. (Plaat 3 en 4.)
3. Uittreksel uit de rapporten van het voorgevallene op de rivieren in Nederland, in December 1859, en op de Maas alleen in Maart en April 1860.
4. Waterpassingen over de Westerschelde, van Vlissingen naar Breskens en van Neuzen naar Ellewoutsdijk, door de buitengewone leden E. STEUERWALD en J. M. F. WELLAN.
5. Over vloed en eb op benedenrivieren, door het lid P. CALAND. (Plaat 5—7.)

Uitgegeven voor rekening van het Instituut.

Deze werken worden *niet* in commissie verzonden en zijn alleen op aanvrage verkrijgbaar.

*** De ondergeteekende heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

S. L. BRUG, Beknopte *Natuurleer*, alleen afgeleid uit verschijnselen; een Leer- en Leesboek voor *Lagere Scholen en Huisgezinnen.* 15 Cts.

W. OFFERHAUS L. AZN.

Leeuwarden, 20 November 1860.

EENE IJZEREN BOEKDRUKKERS-PERS TE KOOP,

geschikt voor groot octavo Boekwerk. Te zien bij den Makelaar **H. BLOK**, N. Z. Achterburgwal, G. 289, te Amsterdam.

*** De Notaris **P. A. BEETS**, te Nieuwediep, zal op Dingsdag 4 December 1860, voormiddags ten 10 ure, op de Scheepstimmerwerf „*de Hoop*" aldaar, in het openbaar Verkoopen:

Eenige **ZEILEN**, staand en loopend **TOUWWERK, RONDHOUTEN, KOMBUIS** en hetgeen verder geborgen is van den Inventaris, van het op 20 November jl., op de Zuiderhaaks gestrande Nederl. Kofschip „*Boreas*", gevoerd geweest bij Kapitein *H. J. de Boer*; alles daags vóór den Verkoop, op genoemde Werf, voor ieder te zien.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van de Heeren ZURMÜHLEN & C°., Scheeps-Makelaars te Nieuwediep.

Buiten Plaats.

UIT DE HAND TE KOOP: Een riant gelegen, modern gebouwde HEERENHUIZING, met ruime Kamers en Zalen, Droogzolders, Wijn- en Provicie-Kelders, Keuken, Dienstboden-Kamers, exquise Ooft-, Moes- en Engelsche-Tuinen, Remise, Paarden- en Koestallen. Gelegen in een aangenaam Oord, in de Provincie Noord-Brabant, aan den grooten weg, in communicatie met Spoor-, Straat-, Grint- en Stoombootwegen, 5 minuten buiten de Kom van een aanzienlijk Dorp en op weinig afstands van de voornaamste Steden. Informatien onder Letters P. W., Brieven *franco* Heeren DOORMAN & CIE., te Breda.

VERKOOPING VAN WILLIGEN EN RIJSWAARDENHOUT.

Op Vrijdag 7 Dec. 1860, ten 12 ure, zal door den Notaris **M. A. BIERMAN**, te Waardenburg, in het Sluishuis aldaar, publiek worden Verkocht: Ongeveer 3$^1/_2$ Bunder 4 jarig **RIJSWAARDEN SLAGHOUT**, in de Uiterwaarden onder Waardenburg. Nadere informatien te bekomen, bij A. VAN VERSENDAAL, te Neerijnen.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

Keurig, Nieuw en Goedkoop.

I. **CHONIA**, (J. C. KINDERMANN), Graaf Willem IV van den Berg, eene Flaauwe in dagen van kracht. 2 Dln. Prijs *f* 6,50. Voor *f* 2,25.

II. **HET TERRAS DIJNEVOR**, door de Schrijfster der Erfgenamen van Redclyffe. Uit het Eng. vert. door S. J. VAN DEN BERGH. 2 Dln. Prijs *f* 8.— Voor *f* 2,75.

III. **HORTENSE**, Ex-Koningin van Holland; een levensbeeld uit Napoleons tijdvak door L. MÜHLBACH. Prijs *f* 3,50. Voor *f* 1,90.

IV. **MERKWAARDIGE HISTORIE VAN BARRY LYNDON**, door W. M. THACKERAY. Uit het Eng. vert. door C. M. MENSING. 2 Dln. Prijs *f* 6.— Voor *f* 2,75.

V. **KEUR VAN UITGEZOCHTE HISTORISCH-ROMANTISCHE VERHALEN**, bestemd voor beschaafde Lezers van allerlei Stand; met Platen. Prijs *f* 3,90. Voor *f* 1,25.

VI. **HISTORISCH ROMANTISCHE HUISBIBLIOTHEEK.** Schetsen uit het Leven van beroemde, beruchten en geheimzinnige Personen, door G. ENGELBERTS GERRITS en W. VAN DEN HEUVEL, 4 Dln, met 24 in tint en kleuren gedrukte Platen. Prijs *f* 11.— Voor *f* 3,75.

VII. **ROMANTISCH ALBUM.** Lectuur voor Vrouwen uit den beschaafden Stand. Bijeen verzameld door T. VAN WESTRHEENE Wz. Prijs *f* 3,90. Voor *f* 1,25.

VIII. **TANTE JOHANNA** en **MARIA VAN HALDEN.** Twee oorspronkelijke Verhalen. Prijs *f* 2,40. Voor *f* 1.—

IX. **SCHETSEN EN TEEKENINGEN**, door H. J. BRILL, met een Plaat. Prijs *f* 2,75. Voor *f* 1,25.

X. **AUGUSTA VAN VALKENBURG.** Een Familie-Roman, door J. CHR. GEWIN. Prijs *f* 3.- Voor *f* 1,25.

XI. **JULIE BUROW**, een Levensdroom. Vert. door HERMINE. 2 Dln. Prijs *f* 4,60. Voor *f* 2.—

XII. **1855.** Een Geschiedkundige Roman **uit de Krim Oorlog.** Door MAX VON RIEDWALD. 3 Dln. Prijs *f* 9,90. Voor *f* 3,75.

XIII. **F. STOLLE**, DE HELD VAN MARENGO, Geschiedk. Roman. 2 Dln. Prijs *f* 5,50. Voor *f* 2,75.

XIV. **MARIA THERESIA.** Historische Romantische Tafereelen, van FRANZ CARION. 2 Dln. Prijs *f* 5,60. Voor *f* 2,75.

XV. **G. P. R. JAMES**, DE VALSCHE ERFGENAAM. 2 Dln. Prijs *f* 7.25. Voor *f* 2,75.

XVI. **F. W. HACKLÄNDER**, HET EUROPESCHE SLAVENLEVEN. 4 Dln. Prijs *f* 14,25. Voor *f* 6.—

XVII. **SENNORA PEPITA.** Gedenkschriften uit het Leven eener Danseres, door haar zelf beschreven. 2 Dln. Prijs *f* 5,40. Voor *f* 2.—

Bovenstaande Werken zijn van den laatsten tijd en bijna alle met fraaije Vignetten en gekleurde Omslagen. Die hieruit eene keuze doet, ten bedrage van minstens *f* 10.— zal nog 25 pCt., en boven de *f* 15.— 35 pCt. **extra** rabat worden toegestaan. Niets wordt afgeleverd dan à contant en op *franco* aanvrage door **J. H. VAN DER BEEK**, Reguliers-Breestraat, te Amsterdam.

*** Door P. C. HOOG, te Rotterdam, is verzonden:

DE VERDRAAGZAAMHEID EN HARE TOEKOMST.

Proeve van beschouwing, door. AD. SCHAEFFER.

Uit het Fransch, door S. A. J. DE REUVER GRONEMAN, Theol. Doct.

Inhoud: De verdraagzaamheid en de Rede; de verdraagzaamheid en het Evangelie; de verdraagzaamheid en het Catholicisme; de verdraagzaamheid en het Protestantisme; over de toekomst der verdraagzaamheid.

Prijs *f* 1,50.

HET TE HUIS DER VROUW,

door OTTILIË WILDERMUTH. Naar het Hoogduitsch.

Inhoud De terugkomst; verkeerde keus; te Huis.

Prijs *ingenaaid f* 2,50; *gebonden* in keurig linnen band *f* 2,90.

FEEST-GESCHENKEN

VOOR AANKOMENDE MEISJES,

uitgegeven door P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam.

MISS YONGE, (Schrijfster van VIOLETTE) HENRIETTE LANGFORD, Een verhaal uit het Engelsch door MARIETTE. In Postformaat, met Vignet, ingenaaid *f* 2,50, geb. in Linnen *f* 2,90.

MISS ELIZABETH SEWELL, (Schrijfster van GEERTRUIDA), AMY HERBERT. Een boek voor Meisjes, met Vignet en Plaat, geb. in Linnen *f* 2,25.

———————, GEERTRUIDA, of de liefde des Geloofs. Tweede Druk in Postformaat, 2 deelen met Staalgravuren, ing. *f* 3,20, geb. in Linnen *f* 3,90.

Mevr. de Wed. A. B. VAN MEERTEN, Woorden van Moederlijke liefde aan mijne Dochter MATHILDA. Met Vignet, ing. *f* 1,60, geb. in Linnen *f* 1,90.

TEVENS IS ALGEMEEN VERKRIJGBAAR OF TE ONTBIEDEN DE DERDE DRUK VAN DEN

KINDERBIJBEL

OF BIJBELSCHE VERHALEN VOOR JONGE KINDEREN,

5 Stukjes in één Bandje, met 10 Plaatjes *f* 3,90, (ingenaaid voor Schoolgebruik, *f* 1,60)

*** NIEUW

HOLLANDSCH-LAAGMALEISCH

WOORDENBOEKJE,

bevattende eenige duizende woorden, benevens de verklaring van onderscheidene spreekwijzen,

DOOR

Dr. J. A. VAN DISSEL en H. G. LUCARDIE.

495 Pag. — In linnen gebonden *f* 1.80.

Het is een boekje, geschikt voor den Zeeman, hoogst nuttig voor den Koopman die op Oost-Indië handel drijft en kan niet ontbeerd worden door hem die zich daar vestigt. — Ieder Oudgast zal het met genoegen doorbladeren.

A. W. SYTHOFF.

*** Bij C. VAN DER POST JR., te Utrecht, komt van de pers:

KUNST EN HARMONIE.

Noord-en Zuid-Nederlandsche Poëzy

VAN

Vrouwe COURTMANS-BERCHMANS, de HH. J. C. ALTORFFER, JAN VAN BEERS, S. J. VAN DEN BERGH, J. M. DAUTZENBERG, DIDYMUS, C. J. HANSEN, W. J. HOFDIJK, J. J. L. TEN KATE, Dr. J. NOLET DE BRAUWERE VAN STEELAND, C. VERHULST, TH. J. WERNDLY, W. J. VAN ZEGGELEN.

Met vijf staalgravuren, in prachtband, à *f* 6,80.

J. P. THÉNOT, WERKDADIGE DOORZIGTKUNDE. Naar de Holl. uitgave van C. KRAMM, 2de verbeterde druk door Dr. WAP. Met 47 Platen, à *f* 3,80.

En zijn nog enkele Exempl. voorhanden van:

PHANTASIE EN KUNST. Met zes staalgravuren, in prachtband, à *f* 6,50.

TENNYSON, DE MOLENAARS DOCHTER, door A. J. DE BULL, met 18 staalplaten en portret, in prachtband, à *f* 8,80.

*** Heden zijn bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, verschenen, de navolgende fraaije

Nieuwe Kinderwerkjes,

VAN

N. A. VAN CHARANTE.

I. SCHETSEN UIT DE KINDERWERELD, met pl. .... *f* 1,—.
IDEM in rood linnen bandje, met gekleurde pl. » 1,50.
II. KINDERPOËZIJ, met plaatjes .... » 1,—.
IDEM in rood linnen bandje, met gekleurde pl. » 1,50.

van C. E. VAN KOETSVELD,

III. DE GOEDE GROOTMOEDER, Vertellingen voor kleine kinderen, *Tweede Druk*; met 4 gekleurde plaatjes .... *f* 0,50.

Bij denzelfden Uitgever verscheen vroeger, waarvan mede nog Exemplaren te bekomen zijn:

IV. C. E. VAN KOETSVELD, Verspreide Kinderverhalen, met staalplaten, in linnen bandje *f* 1,50.
V. C. E. VAN KOETSVELD, Nieuwe Kinderverhalen, met staalplaten, in linnen bandje .. » 1,50.
VI. C. E. VAN KOETSVELD, De Portefeuille van Grootvader Sprankhof, met staalplaten, in linnen bandje .... » 1,50.
VII. C. E. VAN KOETSVELD, Sprookjes in den trant van *Andersen*, met staalplaten, in linnen bandje .... » 1,50.
VIII. C. E. VAN KOETSVELD, Kinderpreeken uit het O. T. met staalgravure, in linnen bandje .... » 1,50.
IX. C. E. VAN KOETSVELD, Kinderpreeken uit het N. T. met staalgravure, in linnen bandje .... » 1,50.
X. FRANCIJNTJE DE BOER, Kindergedichtjes, met staalplaten, *vijfde druk*, in linnen bandje .... » 1,30.

*** Bij J. VAN HOEVE JR., te Gorinchem, ziet het licht:

het derde afleverde deel van de

Beknopte Geschiedenis des Vaderlands,

DOOR **J. DE LIEFDE.**

Prijs 65 Cents, het geheele Werk compleet *f* 1.80.

*** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:

MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN

DOOR

HEINRICH ZSCHOKKE.

VIERDE, GOEDKOOPE UITGAAF.

Prijs: Ingenaaid *f* 1.50. In Linnen band *f* 1.75.

Van dit Boek, een van ZSCHOKKE'S uitstekendste Pennevruchten, zijn reeds *drie aanzienlijke oplagen ver*[...] Nog algemeener behoort dit *meesterwerk* bekend te zijn, waarom de Uitgever besloten heeft, dezen vierde[...] tot bovengenoemden, ongekend lagen prijs, verkrijgbaar te stellen, en alzoo een ieder in de gelegenheid te[...] zich dit Boek aan te schaffen.

PRACHT-JAARBOEKJES

Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

AURORA,

JAARBOEKJEN VOOR 1861,

met Bijdragen van *G. Keller*, *Didymus*, *G. H. J. Elliot*, *Boswel*, *Estella Hertzveld*, *N. H. Tatum Zubli*, [...] *J. ter Gouw*, *S. J. v. d. Bergh*, *B. T. Lublink Weddik*, *Fred. Wijsman*, *H. de Veer*, *C. E. van Koetsveld*, [...] *Hofdijk*, *Nicolaas Beets*, *J. Chr. Gewin*, *P. A. de Genestet*, *P. T. L. Hilvetius van den Bergh*, *H. J Schimm*[...] *J. v. Zeggelen*, *August Snieders Jr.*, Mr. *J. v. Lennep*, *A. S. Kok*, *C. G. Withuys*, *J. J. L. ten Kate* en and[...] Geïllustreerd met 5 Staalgravuren, naar Schilderijen van *D. F. Jamin*, *W. C. Nakken*, *M. Calisch*, *H. J. B*[...] *B. te Gempt*, benevens het Portret van den Dichter *H. J. Schimmel*.

Prijs gebonden in linnen *f* 4.90. In marocco leder *f* 6.25.

CHRISTELIJKE VOLKS-ALMANAK, VOOR 1861,

VERZAMELD DOOR

P. A. de Genestet en C. P. Tiele.

Met 4 Staalgravuren. Élégant gebonden, verguld op snée *f* 1.50.

*** Uitgave van J. VAN WEERDEN, te *'s Gravenhage*.

Een prettig St. Nicolaas-, Kers- of Nieuwjaars-Geschenk is:

DE KINDER-COURANT,

LECTUUR VOOR DE NEDERLANDSCHE JEUGD.

52 Bladen en 52 groote Platen.

à 7½ CENT HET BLAD MET DE PLAAT.

Men verbindt zich voor een geheel Deel, en kan inteekenen bij alle Boekhandelaren in het Rijk.

Nu compleet à *een Gulden* per Deel.

De geheele onverkorte STUNDEN der ANDACHT, voor ieder[...]

GOEDKOOPE UITGAVE VAN HEINRICH ZSCHOKKE'S

UREN AAN DE GODSDIENST GEWIJD.

Vertaald door **J. M. L. ROLL**, Predikant te *Amsterdam*.

Compleet in tien deelen, compressen doch duidelijken druk, prijs *f* 10, ook verkrijgbaar in 5 nette linnen[...] tegen eene verhooging van *f* 2,50.

Dit onschatbare Boek is een **Levensgids** zoowel voor **Jonge Lieden** als **meer Bejaarden**. Ov[...] **Christelijke Feestdagen, Gods grootheid en goedheid in de Schepping, Dood en Eeuwig**[...] **het Rijk van Jezus op Aarde**, en andere voor den Christen belangrijke onderwerpen, bevat het versch[...] schoone Overdenkingen.

Te Amsterdam, bij de Uitgevers TEN BRINK & DE VRIES, en verder alom verkrijgbaar.

*** Bij den Boekhandelaar M. J. VISSER, te *'s Gravenhage*, ziet het licht, de 1[e] en 2[e] Aflevering van [...]

CHRISTELIJKEN HUISBIJBEL

BEVATTENDE

DEN GEWONEN STATENBIJBEL.

GEORDEND EN INGERIGT VOOR DE HUISSELIJKE BIJBELLEZING EN HET GODSDIENSTIG ONDER[...]

door C. E. VAN KOETSVELD,

Predikant te 's Gravenhage.

De Christelijke Huisbijbel zal in drie gedeelten worden uitgegeven:
1e Gedeelte: *de Proza van het Oude Verbond.*
2e „ *de Poëzy van het Oude Verbond.*
3e „ *de Boeken van het Nieuwe Verbond.*

Elk gedeelte zal uit drie stukken bestaan.

Elk stuk, uitmakende 8 tot 12 vellen druks, van 16 bladzijden gr. 8°., alzoo 128 à 192 Bladzijden, [...] meer dan den uiterst lagen prijs van één Gulden bedragen, zoodat men door de geringe uitgave van slecht[...] 's jaars, gedurende 3 jaren, in het bezit komt van een hoogst doelmatig ingerigten HUISBIJBEL.

Het 1e gedeelte, zijnde het *Proza van het Oude Testament*, ziet dit jaar in drie stukken het licht.

Bestellingen worden bij alle soliede Boekhandelaren aangenomen.

De betaling geschiedt op kwitantie, telkens na de verschijning van drie stukken. Desverkiezende kan m[...] per stuk betalen.

*** Bij P. K. BRAAT, te Dordrecht, is van de pers gekomen:

LIEFDE IN VOOR- EN TEGENSPOED.

ZUSTER ANNA.

UIT HET ENGELSCH.

1 Deel, in gr. 8°, met gelithographeerd Titel-Vignet. Prijs *f* 3,75.

J. J. CREMER,

PORTRETTEN.

Heet Springer in en buiten de Kerk.

Keteene Lithographie. — Prijs *f* 1.90.

Alom verkrijgbaar.

*** Bij A. W. SYTHOFF, te Leiden, is vers[...]

DE GEOLOGIE,

VOOR BESCHAAFDE LEZERS BEVAT[...]**LIJK BEHANDELD.**

Uit het Hoogduitsch vertaald

door T. C. WINKLER.

Met 170 Houtgravuren en 12 Lithographiën. Prijs [...]

Het gewrocht der schepp ing is oneindig van [...] gelijk de Werkmeester oneindig is in wezen, en [...] bij duizende eeuwen kan men den ouderdom tellen [...] wereld, die zoo oud is in bestaan en toch zoo jong voo[...] oefenaars der wetenschap, die behandeld wordt in he[...] welks titel hier boven is opgegeven. De geschie[...] de Aarde staat als geschreven op hare steenlagen[...] haar in duidelijk, voor iedereen verstaanbaar schrift [...] neme het „voor beschaafde lezers bevattelijk behan[...] werk: **De Geologie** in handen; hij zal het niet [...] daan weg leggen.

(*Zie verder het vervolg*)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.

VERVOLG van de *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 29 November 1860.

Vijftigjarige Echtvereeniging van:
JACOBUS LEONARDUS LE MAHIEU
en
LEVIENA JACOBA JOHANNA SANDERS.
WIJK BIJ DUURSTEDE,
29 November 1860.

Bevallen van eene DOCHTER *S. C. A. BUYZE*, genoot van J. DE WIT.
VLISSINGEN, 24 November 1860.
Eenige kennisgeving.

*** BREDA, 25 November 1860. Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *A. G. VAN* *[..]UWKUYK — VERSTER.*

Bevallen van een' ZOON *N. VERSTEEGH — VIS.*
KAPEL-AVEZAATH, 25 November 1860.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON *J. J. D. [..]E CHARRO — TIELEMAN.*
AMERSFOORT, 25 November 1860.

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *S. [..]RLE*, geliefde Echtgenoote van L. MIJNLIEFF Az.
NIEUWERKERK A/D IJSSEL, 26 November 1860.

*** NIJMEGEN, 26 November 1860. Zeer voorspoedig bevallen van een' ZOON *A. E. RINK — TIELE[..]ES KRUYTHOFF.*
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. A. SIEU[..]ERTS, TJALLINGII.*
WINKEL, 26 November 1860.

*** Na een kortstondig lijden overleed heden, in den [..]dom van bijna 72 jaren, mijnen geliefden Echtgenoot [..]RIT PORTIELJE, nog slechts weinige dagen en wij [..] 50 jaren door den gelukkigsten Huwelijksband ver[..]d. Met mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen be[..]r ik dit onherstelbaar verlies.
AMSTERDAM, 21sten November 1860. Wed. G. PORTIELJE, geb. ZEEGERS.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot ADRI[..]A WILHELMINA VOûTE, in den ouderdom van [..] 55 jaren. Ik verlies in haar eene brave Gade en mijne Kinderen uit een vorig Huwelijk, eene liefdevolle [..]dragende Moeder. J. K. DE ROEVER.
LOENEN A/D VECHT, 22 November 1860.
Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen overleed in den ouderdom van ruim [..] jaren, onze zeer geliefde Broeder, de Heer ADRIA[..]S HULST, Adjunct Directeur bij 's Rijks Gesticht *Ommerschans*. S. HULST,
OMMERSCHANS, *mede namens mijnen Broeder.*
23sten November 1860.

*** Heden overleed na eene kortstondige ongesteldheid, [..] den ouderdom van ruim 58 jaren, mijn hartelijk ge[..]e Echtgenoot EVERT BOEDA, diep betreurd door [..] onze Dochter en onzen Behuwd-Zoon.
ALKMAAR, 24 November 1860. M. C. LUITING, Wed. *E. Boeda.*

*** Ons eenig geliefd Kind, ELIZA, ruim drie maan[..] oud, werd ons heden door den dood ontnomen.
ROTTERDAM, 26 November 1860. E. VONCK. G. H. VONCK, VOS.
Eenige kennisgeving.

*** Alle die iets te vorderen hebben van-, verschuldigd zijn aan-, of onder bewaring hebben van-, HERMANUS REYMERING, in leven van beroep Bleeker te 's Gravenhage, en aldaar onlangs overleden, worden verzocht ten [..] uitgenoodigd zich vóór 15 December a. s., met *franco* [..]ligste opgave te doen aan den Notaris A. PERK, te Hilversum.

*** Te Stad aan 't Haringvliet, Provincie Zuid-Holland, wordt gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER.** De Jaarwedde is bepaald op *f* 350, met vooruitzigt op verhooging bij ijverige pligtsbetrachting. Brieven en bewijsstukken *franco* toetezenden aan den Burgemeester.

Hulp-Onderwijzer.

Zij die genegen zijn, op eene Jaarwedde van Drie Honderd Gulden te dingen, naar de met 1° Januarij 1861, vacerende betrekking van **HULP-ONDERWIJZER**, aan de openbare Lagere School, binnen de Gemeente Veere, (bij Middelburg, Provincie Zeeland), worden uitgenoodigd zich vóór 15 December a. s., met *franco* Brieven, aan te melden bij den Burgemeester.
Veere, 23 *November* 1860. De Burgemeester, SNIJDER.

*** In de Gemeente Borculo, Provincie Gelderland, wordt tegen 1 Januarij 1861, verlangd een **HULP-ONDERWIJZER**, voor de Fransche Taal en de Wiskunde, om werkzaam te zijn op eene School van 30 tot 40 Leerlingen, waar hij in de gelegenheid zal zijn tot het [..]eren van de Hoogduitsche en Engelsche Talen. Ervarenheid in de beginselen van het Teekenen zal tot aanbeveling strekken.
De jaarwedde is bepaald op *f* 400,—; ten aanzien van Kost en Inwoning zal met den Hoofd-Onderwijzer eene billijke overeenkomst getroffen kunnen worden.
Aanbiedingen moeten voor den 3den December aanstaande, *franco* worden toegezonden aan den Burgemeester van Borculo.

*** Te Zwaluwe, worden verlangd tegen 1° Januarij 1861, **twee HULP-ONDERWIJZERS**, als een voor de openbare School te Hooge-Zwaluwe, en een voor die te Lage-Zwaluwe, ieder op eene Jaarwedde van *f* 300.
Adres *franco*, aan den Burgemeester aldaar.

*** In de Gemeente *Uithoorn*, wordt verlangd een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 300. Belanghebbenden, vervoegen zich met *vrachtvrije* Brieven, bij het Bestuur dier Gemeente.

SECONDANT.

Men vraagt tegen p°. Januarij 1861, aan een Instituut in Gelderland, een **HULP-ONDERWIJZER**, P. G., in staat de Fransche Taal te Onderwijzen, tegen een Salaris van *f* 200.— behalve de gewone Verpleging en verzekering van minzaam verkeer. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. G., aan den Boekverkooper A. HOOGENBOOM, Reestraat te Amsterdam.

*** Tegen Januarij of Februarij 1861, vraagt men een **SECONDANT**, van de Prot. Godsdienst, die lust heeft om aan eene Kost- en Dagschool werkzaam te zijn. Zij die die den 2den Rang bezitten en geëxamineerd zijn voor de Wiskunde en ééne der moderne Talen, zullen den voorrang hebben. Behalve de gewone verpleging is het Salaris *f* 400 à *f* 500. Adres *franco* Brieven, aan Lett. D. Z., bij den Boekhandelaar A. HOOGENBOOM, te Amsterdam.

*** **IEMAND**, van middelbaren leeftijd, P. G., sedert een groot aantal jaren werkzaam in eene *Disteleerderij*, volledig bekend met alles wat tot het vak behoort, in het bezit van middelen tot verbetering van het Fabrikaat, zoowel voor Binnen- als Buitenlandsch, grondig bekend met de Administratie en zeer uitgebreide relatiën hebbende, wenscht zich te *Associeren* of in *Conditie* te treden, met Iemand genegen eene dergelijke Fabriek op te rigten, of wel met Iemand, die aan zijne zaak meerdere uitbreiding wenscht te geven.
Adres met *franco* Brieven, onder Letters A. D., aan den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

*** Wordt gevraagd te 's Hage, tegen Mei, een **KOETSIER**, gewendt om met fijne Paarden om te gaan.
Brieven *franco*, onder Lett. W., bij den Boekhandelaar VAN STOCKUM, te 's Hage.

Een TUINMAN,

ongehuwd, Herv. Godsd., grondig bekend met Snoeijen, Moezen, Bloemkweeken enz., ook niet onbekend met de Jagt en voorzien van de beste getuigschriften, biedt zich aan dadelijk of met primo Februarij aanst. Adres onder Letter M., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

COMPAGNON GEVRAAGD.

In eene soliede gevestigde Fabriek-Zaak, wordt ter meerdere uitbreiding gevraagd: Een **COMPAGNON**, van de P. G., die in staat is 15 à 20 duizend Gulden aan te brengen. Hiertoe genegen, gelieve men zich met *franco* Brieven, Lett. D. F., te adresseren bij den Boekhandelaar W. BEETS, te Delft.

*** Er wordt gevraagd, een paar **GEHUWDE LIEDEN**, van de Protest. G., zonder Kinderen, vroeger als Huisknecht en Keukenmeid gediend hebbende, en die geneigd zijn op nieuw als zoodanig bij eene Heer in dienst te treden. Loon naar bekwaamheid, *vrachtvrije* Brieven, met overlegging van getuigschriften, worden verwacht door tusschenkomst van den Boekhandelaar J. A. WILLEMSEN, te Zutphen, onder Letter F.

*** Eene Jufvrouw van fatsoenlijke Familie, 26 jaren oud, P. G., en geëxamineerd in vier moderne Talen, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst als **GOUVERNANTE**, in welke betrekking zij reeds eenige jaren is werkzaam geweest en waarvan zij de beste getuigschriften kan produceren. Ook zoude zij niet ongenegen zijn eene Familie Buitenlands te vergezellen. Brieven *franco*, onder Letter A., bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te Leeuwarden.

*** Eene fatsoenlijke **BURGER DOCHTER**, uit een Pr. Godvreezend Gezin, vroeger aan een Bewaarschool werkzaam geweest zijnde, biedt zich aan als *Kindermeisje*. Brieven *franco*, Q. Q., bij den Boekhandelaar W. P. VAN STOCKUM, te 's Hage.

*** In een aangenaam Oord van Gelderland, wordt in een fatsoenlijk Gezin verlangd, eene Pr. **GOUVERNANTE**, die de geschiktheid heeft, tot het geven van Onderwijs, in alles wat tot eene goede opvoeding behoort, het geven van Onderwijs op de Piano strekt tot aanbeveling. Adres *franco* Brieven, Letters B. B., bij den Boekh. H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem.

*** Eene **BURGER DOCHTER**, ruim 25 jaren oud, P. G., van onbesproken gedrag, het Linnen Naaijen, Stoppen en Mazen, en met de Wasch omgaan, grondig verstaande, zoekt langs dezen weg, eene betrekking als *Linnenmeid*, tegen Februarij of liefst vroeger. Hierop reflecterende, gelieve men zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letter S., bij de Boekh. F. HERFKENS EN ZOON, te Utrecht.

*** Op een Dorp in Zuid-Holland, wordt spoedig gevraagd, eene **KEUKENMEID**, van de P. G., tevens om eenig huisselijk werk te verrigten, tusschen de 30 en 40 jaren, tegen *f* 50 à *f* 60 Loon, voorzien van goede getuigschriften. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters D. P., bij den Boekhandelaar H. HORNEER, te Gorinchem

*** Men vraagt in de nabijheid van Utrecht, met 1° Februarij e. k., eene zeer bekwame **KEUKENMEID**, die tevens eenig Huiswerk kan verrigten, van de P. G. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. E. bij den Boekhandelaar B. DEKEMA, te Utrecht.

*** Wordt ter overname aangeboden, om dadelijk te aanvaarden, op een der voornaamste Dorpen in Gelderland, een **WINKELZAAK**, in *Kolonialewaren*, Tabakskerverij en Slijterij in Sterken Dranken, welke een goed burger bestaan opleverd, het Huis met de voorhanden zijnde Winkelgoederen en Gereedschappen, kunnen tegen billijken Prijs worden overgenomen. Adres *franco* Lett. A., bij den Boekh. A. v. N. B. OONK, te Elburg.

VETTE SCHAPEN.

Op het Buitenverblijf *Rozen-Stein*, gelegen onder de Gemeente Velsen, zijn eenige **VETTE SCHAPEN** te Koop, te bevragen bij den Tuinman op genoemd Buitenverblijf.

*** Aanbieding van Eiken, Iepen, Beuken, Linden, Esschen, Esdorens, Accacias, Kastanjes, Populieren en anderen diverse HEESTERS; Eiken, Iepen, Esschen, Esdorens, Beuken, Elzen, Accacias, Prunus, Werf en andere diverse BOET- en PLANTSTEKKEN; VRUCHTBOOMEN in alle vormen en veel soorten, altijd groene HEESTERS, SPARREN, diverse BLOEM-STRUIKEN, SIERHEESTERS enz. enz. Adres *franco*, onder Letts. B. D., bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD EN ZOON, Beurssteeg, E. 188, te Amsterdam.

OPENBARE VERKOOPING,

ingevolge magtiging der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, bij opveiling op Woensdag den 5den December en bij afslag op Woensdag den 12den December 1860, telkens des voormiddags ten 10 ure, in *de Witte Zwaan* te Lisse, van:
Verschillende partijen uitmuntend **BOSCHLAND** en een **WOONHUIS** met **STALLING** voor Vee, benevens 2 percelen **WEI-** of **HOOILAND** en eene partij **BOSCH**, alles staande en gelegen in den Lageveenschen Polder onder Lisse, te zamen ter grootte van 25 Bunders, 98 Roeden, 55 Ellen. Te Veilen in 8 perceelen en daarna te combineren.
De gemiddelde jaarlijksche opbrengst der Bosschen, gedurende de laatste 7 jaren in openbare Veiling, heeft bedragen eene som van *f* 1199.
Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den te Noordwijk residerenden Notaris Mr. **C. C. VAN DER SCHALK**, alwaar tusschen de Veiling en Afslag, verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van een vijfde der verhoogsom.

Openbare Verkooping,

op Woensdag, den 12den December 1860, des voormiddags ten elf ure, ten Huize van *Jan Klos*, Kastelein te Haringhuizen, van:
Een **HUIS** en **ERVE**, met **BOOMGAARD**, staande en gelegen te Haringhuizen, Gemeente Barsingerhorn; Kadaster Sectie D. Nis 311 en 312, ter grootte van 34 Roeden, 20 Ellen, belend den Weg ten Oosten en *Jan Klos* ten Zuiden. Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **ABR. P. DE LANGE**, te Schoorldam.

BROOD- EN BESCHUITBAKKERIJ.

Men is van meening op Donderdag den 20sten December 1860, 's avonds ten 6 ure, ten Herberge van *P. Beerepoot*, te Venhuizen, in Veiling te Verkoopen:
Eene van ouds bestaande en zeer beklante **BROOD- en BESCHUITBAKKERIJ**, met uitmuntend Woonhuis, Veestalling, ruime Graanzolder en rentegevenden Boomgaard, staande en gelegen aan het Wijver te Venhuizen, groot 22 Roeden, 30 Ellen.
Inlichtingen zijn op *portvrije* aanvrage verkrijgbaar, ten Kantore van den Notaris **DONKER**, te Benningbroek.

*** Door DE ERVEN DOORMAN, te 's Gravenhage, wordt *heden* uitgegeven à *f* 1.— de *tweede verbeterde en vermeerderde druk* van het *eerste* Deel der

Hoogduitsche Spraakkunst,

bevattende de **GRONDBEGINSELEN DER HOOGDUITSCHE TAAL**, op eene nieuwe en beknopte wijze naar den geest der Taal voorgedragen, met opstellen ter toepassing, door H. W. MÜLLER, Onderwijzer in vreemde Talen te 's Gravenhage, en als zoodanig verbonden aan de Fondatie der Vrouwe *van Renswoude*, aldaar.
Van het *tweede* Deel zijn mede Exemplaren à *f* 1.— te verkrijgen.

*** Alom worden bestellingen aangenomen op de **7de Druk** van de

UIJIGE EN KOMIEKE

HANS DE KRUIJER IN 'T VERHOOR

EN

HANS DE KRUIJER IN HANDEL EN WANDEL.

Hij is nog altijd de welkome Gast bij **VROLIJKE** Gezelschappen.

*** Bij VAN DEN HEUVELL & VAN SANTEN, te Leyden, ziet heden het licht:

Voor Leesgezelschappen en Leesbibliotheken.

DE WRAAK.

Een Roman naar het Engelsch van *G. P. R. JAMES Esq.*

2 Dln. gr. 8°. met *fraai titelvignet.* Prijs *f* 6,20.

COSTAL, de Indiaan.

SCHETSEN UIT DEN VRIJHEIDS-OORLOG IN MEXICO,

door *GABRIEL FERRY,*

Schrijver van „DE WOUDLOOPER."

Vertaald door **L. C. CNOPIUS.** 2 Dln. gr. 8°. met *fraai titelvignet.* Prijs *f* 5,—.

Het zijn geheel aan de waarheid ontleende tafereelen uit het leven in de prairiën van Mexico, in den trant van „*de Woudlooper*" en in denzelfden boeijenden stijl geschreven. Meerder aanbeveling heeft dit werk van den gevierden Schrijver niet noodig. Het is tevens *uitnemend geschikt voor geschenk aan Jongelieden bij de aanstaande feesten.*

KERK EN CHRISTENDOM

Wandelingen op het gebied der Kerkleer.

Naar het Hoogduitsch van ***P. JULIUS.***

Inhoud: Verschil van meeningen. — Vergelijkingen. — De Prediking. — De Kerk in betrekking tot staat en huisgezin. — De Duivel. — de Hel. — Paradijs en Hemel.

16°. Prijs 70 Cent.

Die zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht.

Het Leeskabinet van November noemt bovenstaand een klein maar *allervoortreffelijkst* werkje, en beveelt het *geestelijken en leeken* met nadruk ter lezing aan.

Degelijke Feestgeschenken.

Uitgegeven bij TEN BRINK & DE VRIES, te Amsterdam en alom verkrijgbaar.

C. SCHMID, BIJBEL VOOR KINDEREN, 4e druk, met portret van den Schrijver, 3 dln. *f* 5,40, in prachtband *f* 6.

C. SCHMID'S VERHALEN VOOR DE JEUGD, met fraaije platen, gebonden in rood linnen met goudstempels, Eustachius *f* 1,50, Genoveva *f* 1,50, Josafat *f* 1,50, Roza van Tannenburg *f* 1,50, Fernando *f* 1,25, Gabbatha en Golgotha *f* 1,25, Alphonsus *f* 1,—, Hoppebloesems *f* 1,—, Huzarenkind *f* 1,—, Kanarie en Duifje *f* 1,—, Kersavond *f* 1,—, Lammetje en Glimworm *f* 1,—, Lodewijk *f* 1,—, Drie nieuwe Verhalen *f* 1,—, Zeven nieuwe Verhalen *f* 1,—, Belangrijke Verhalen *f* -,75, Paascheijeren *f* -,75, Twaalf nieuwe Verhalen *f* -,75, Verloren Kind *f* -,75, Waldomir *f* -,75. Met gekl. pl. 10 Ct. hooger.

K. F. LOSSIUS, GUMAL EN LINA, een verhaal voor de jeugd tot voorbereidend onderwijs in de waarheden der Godsdienst, 6e druk, 2 dln. met fraaije staalgravuren *f* 3,60. In prachtband *f* 4,50.

J. H. CAMPE, ROBINSON CRUSOË, met platen, gebonden *f* 2,50.

J. H. CAMPE, COLUMBUS, CORTEZ, PIZARRO, 2 dln. met platen, gebonden *f* 4,80.

SCHOONHEDEN UIT DE NEDERLANDSCHE DICHTERS, der 17e, 18e en 19e eeuw, verzameld door *G. Engelberts Gerrits,* 2 dln., 4e veel vermeerderde druk *f* 2,60, in prachtband *f* 2,90.

EHRENBERG'S GODSDIENSTIG HUISBOEK VOOR VROUWEN uit den beschaafden stand, 3e druk, bewerkt door *A. H. van der Hoeve,* Pred. te Keppel, met fraaije staalgravure *f* 2,60, in prachtband *f* 3,25.

FENELON, GODSDIENSTIGE BESCHOUWINGEN EN OVERDENKINGEN met portret, 5e druk, vertaald door Dr. *J. Tichler f* 1,25, in prachtband *f* 1,60.

MOLSTER'S LIEDEREN EN GEBEDEN, 5e druk *f* 1,25, in prachtband *f* 1,60.

L. C. LENTZ, CHRISTELIJKE GEDICHTEN, *f* -,90.

CAROLINE SPECKER, WANDELING DOOR HET LEVEN AAN DE HAND VAN DEN BIJBEL, vertaald door Dr. *J. Tichler f* 1,10.

HEINRICH ZSCHOKKE, CHRISTELIJK HUISBOEK, uit de Stunden der Andacht, verzameld door Ds. *Roll f* 2,75, in linnen band *f* 3,30.

*** Door C. ZWAARDEMAKER te Haarlem, is uitgegeven:

G. A. N. ALLEBÉ, *over beweging en rust.* Prijs 40 Cts.

G. D. L. HUET, *de Huid,* wat zij is, wat zij doet en wat wij voor haar moeten doen. Prijs 40 Cts.

Beiden zijn voorlezingen over gezondheidsleer, gehouden van wege den Geneeskundigen kring te Amsterdam, gedurende den Winter van 1859—60, en overgedrukt uit het Tijdschrift *de Schat der Gezondheid.*

*** OLDENZEEL, te Rotterdam, en C. VAN DOORN EN ZOON, te 's Gravenhage, zullen uitgeven:

PORTRET

VAN WIJLEN DEN HOOG-EDEL GESTR. HEER

Mr. LEONARD METMAN,

Advocaat bij den Hoogen Raad, Commissaris des Konings voor de nieuwe Wetgeving in Neerl. West-Indie.

Proefdruk op Chineesch papier *f* 2,50, Velin papier *f* 1,75.

Dit **PORTRET,** *het eenige hetwelk met toestemming der Familie wordt uitgegeven,* naar eene uitmuntend gelijkende Pothographie, zal alleen bij inteekening verkrijgbaar zijn.

In alle Boekwinkels te bekomen!!

KAMPER UIJEN. Eene verzameling der geestigste Annecdoten, in Proza en Poëzij, uit eenige Jaargangen der *Kamper Courant,* 2 Stukjes. Elk Stukje 40 Cent.

HARM'S Lotgevallen als Koloniaal op reis naar Oost-Indie, gedeeltelijk in brieven an zien Olders. 40 Cent.

KAMPER STUKJES, berijmd door een *Kampenaar,* 3e Druk 90 Cent.

TWAALF PREDIKATIEN ACHTER DE BEDGORDIJNEN, 3e druk 40 Cent.

HET EILAND JAVA. Handboekje voor ieder die naar Oost-Indie vertrekt. Met een Maleisch Woordenboekje. 25 Cent.

De dienstverbintenis en de Militaire opvoeding bij het Instructie Bataillon. Inlichting voor Ouders en Voogden. 25 Cent.

VORMLEER.

In het begin van December zal door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, uitgegeven worden:

VRAGEN, OEFENINGEN en VOORSTELLEN,

betrekkelijk het Onderwijs in de

VORMLEER.

Een Schoolboekje. Prijs 20 Cent.

Voor *Inspecteurs* en *Schoolopzieners* kan dit Werkje, door een bevoegde hand opgesteld, tot een toetssteen verstrekken. *Plaatselijke Schoolcommissien* kunnen er uit gewaar worden, wat Vormleer is, en aan *Onderwijzers* en *Leerlingen* kan het tot leiddraad dienen.

*** Uitgegeven ter Steendrukkerij van H. L. VAN HOOGSTRATEN, te 's Gravenhage, en alom verkrijgbaar:

PERSPECTIEFS.

Twaalf Nieuwe Cartons om Uit te Snijden,

BEREKEND VOOR KINDEREN

en tevens zoo ingerigt

DAT DEZELVE IN EN UIT ELKANDER KUNNEN GENOMEN WORDEN.

Prijs per blad . . . . . 30 Cents.

*** Verschenen bij A. W. SYTHOFF:

Een **politieke Brochure** over de tegenwoordige **question brûlante** in Duitschland, getiteld:

Graaf VON BORRIES.

HANNOVER EN DUITSCHLAND.

Prijs 40 Cents.

WERKEN VAN SMAAK.

P. A. DE GÉNESTET. Eerste Gedichten. *Tweede vermeerderde Druk,* op zwaar velin Papier, gebonden in keurige Band met vergulden Stempels . . . . *f* 2,90.

De *St. Nicolaasavond,* vroeger door den Dichter bij onderscheidene gelegenheden voorgelezen, en met zooveel belangstelling aangehoord, is in zijn geheel in deze herdruk der *Eerste Gedichten* opgenomen.

Mr. J. VAN LENNEP. *De voornaamste Geschiedenissen van Noord-Nederland.* Prachtuitgave in vier groot octavo Deelen met vier en dertig keurige Platen, naar Schilderijen of Teekeningen van beroemde Meesters. Gebonden in geheel Linnen Banden, verguld op rug en plat. Prijs *Ingenaaid f* 17.— *Gebonden* . . . . *f* 18,80.

———————. *Gedichten,* zoo Oude als Nieuwe. Tweede Druk kl. 8°. . . . . *f* 1,50.

Gedichten van den Schoolmeester Uitgegeven door **Mr. J. VAN LENNEP.** Tweede Druk kl. 8°. . . . *f* 1,90.

W. J. HOFDIJK. *Geschiedenis der Nederlandsche Letterkunde.* Tweede Druk . . . . *f* 3,60.

J. TER GOUW. *Amsterdam.* Oorsprong en afleiding van de namen der Grachten, Eilanden, Pleinen, Straten, Stegen, Bruggen, Sluizen en Torens dezer Stad. Tweede Druk . . . . *f* 1,25.

———————. *Eene Wandeling in Amsterdam,* in het midden der 17e eeuw, kl. 8°. . . . . *f* -,90.

A. VAN OTTERLOO. *China,* beschreven naar de Nieuwste bronnen. 1e en 2e aflevering. — Compleet in 12 afleveringen, elk met 2 Staalplaten. Per aflevering *f* -,50.

———————. *Japan,* beschreven naar de Nieuwste bronnen. Een Deel rojaal octavo met 24 Platen en eene Kaart; fraai gebonden . . . . *f* 6,75.

———————. *Britsch-Indië,* beschreven naar de Nieuwste bronnen. Een Deel rojaal octavo met 24 Platen en eene Kaart; fraai gebonden . . . . *f* 6,75.

Uitgaven van GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam.

*** Bij den Boekh. W. N. C. ROLDANUS, te Delft, komt heden van de Pers:

EENE TWEEDE GOEDKOOPE DRUK

VAN

DE DOCHTERS VAN DEN PRESIDENT,

EEN VERHAAL VAN EENE GOUVERNANTE,

DOOR

FREDERIKE BREMER.

Deze nieuwe druk bevat 269 bladz. in 12°., en wordt uitgegeven gebonden in heel rood linnen bandje, verguld op plat en rug. De prijs is *f* 1,90. De eerste druk, welke nog gedurig gevraagd wordt maar uitverkocht is, kostte *f* 3,—.

Van de volgende Werken van *Frederike Bremer,* in gr. 8°. met vignet, zijn nog Exempl. voorhanden, tegen onderstaande

veel verminderde prijzen:

De Buren. 2 dln. 2e druk.	In plaats van *f* 5,80	voor *f* 1,80.
Nina. Een Verhaal. 2 dln.	„ *f* 5,80	„ *f* 1,80.
Het Gezin van den Overste.	„ *f* 3,25	„ *f* 1,25.
Oorlog en Vrede.	„ *f* 2,50	„ *f* -,90

VOOR ST. NICOLAAS, KERSMIS EN NIEUWJ

B. TER HAAR, GEDICHTEN, met Po *Nieuwe uitgave.* Twee Deelen postform. in verguld Li Band. Prijs *f* 6.—

B. TER HAAR, JOANNES EN THEAGE Eene Legende uit de Apostolische eeuw. *Vierde* Postform. in verguld Linnen Band. Prijs *f* 1,50.

Worden uitgegeven bij de Boekh. Is. AN. NIJHOF ZOON, te Arnhem.

*** W. BRUIN JNZ., te Wormerveer, heeft uitg ven en **alom** verkrijgbaar gesteld:

A. DE HEER, HET REDELIJK CHRISTEND door bijgeloovigheden misvormd. Prijs . . . . *f*

*** VAN DRUTEN EN BLEEKER, te Sneek, geven DE EERSTE AFLEVERING VAN DEN EER STEN JAARGANG DER TWEEDE SERIE VAN H

PRAKTISCH VOLKSBOEK.

Museum voor

NATUUR, KUNST EN WETENSCHA

Een Maandschrift ter verspreiding van nuttige kenni ook in hare toepassing op het dagelijksche leven.

Uit te geven onder medewerking van

vele Vaderlandsche Geleerden

Inhoud der 1ste Aflevering. De invloed van den Dekringstoestand op de gezondheid en den levensduur den mensch, door Dr. W. GLEUNS JR. — De Debussk door A. WINKLER PRINS. — Over het Bier in het gemeen en het Beijersche in het bijzonder, door D MEIJLINK.

In plaats van om de twee maanden ontvangen HH abonneerden voortaan elke maand eene aflevering va pag's compressen druk in royal 8ve, waar het noodi opgehelderd door platen en houtsneê-figuren.

De prijs van elke aflevering is gesteld op slechts 30 C

In het *Praktisch Volksboek* wordt steeds opgeno het belangrijkste op het gebied van Natuur, Kuns Wetenschap, terwijl de uitgevers moeite noch kosten len sparen, om ook aan de tweede Serie den zelfden bi te verzekeren, die zoo ruimschoots te beurt is geva aan de eerste, waarvan het Tijdschrift voor Staath houdkunde en Statistiek in het 7de deel, 7de stuk, heeft gezegd:

„Is het eene groote verdienste om de wetenschap d ontdekkingen te verrijken, het is geene mindere verdi ste om de wetenschap voor ieder toegankelijk te mak onder de vele loffelijke pogingen daartoe mag de uitg van dit werk in de eerste plaats genoemd worden; hopen dat dit heilzame doel moge bereikt worden.

Dit Volksboek worde een algemeen Hu boek."

*** Bij J. C. & W. ALTORFFER, te Middelbu komt van de pers:

Dr. A. A. FOKKER. *Onderzoek naar den aard van epidemische en contagieuse Ziekten,* die vroeger in Zeel geheerscht hebben. Prijsverhandeling bekroond door Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. In gr. 8 *f* 1,50.

*** Bij E. S. WITKAMP, te Amsterdam, ziet licht.

LEERREDE TER GEDACHTENISVIERING V DE KERKHERVORMING; uitgesproken des voor dags van den 4 November 1860, in de Nieuwe zijdska te Amsterdam, door *W. MOLL.* Prijs *f* 0.25.

VOOR *f* 10,00 IN PLAATS VAN *f* 28,0

wordt zoolang de geringe voorraad strekt van, het roemde **SCHEIKUNDIGE WERK** van **PELOU en FREMY,** vertaald door W. J. N. DE RIJK, 2 zwa lijvige Boekdeelen, afgeleverd door alle Boekhandela alsmede door Wed. F. HERFKENS EN ZOON, te Utrec

*** Heden kwam bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Za Bommel, van de pers en werd alom verzonden:

UIT HET INDISCHE LEVEN,

door Dr. **W. R. VAN HOËVELL.** Een deel gr. waarin 4 fraaije platen in kleurendruk, keurig geb linnen prachtband . . . . *f* 3

*** Bij H. HÖVEKER, te Amsterdam, zal eerstda worden uitgegeven:

DE MENSCH GODSGESLACHT. — DE ZO DE. — DE ROEPING DER GEREFORME DEN. Drietal Leerredenen naar tijdsbehoeften, door ***L. J. RHIJN.***

Uitgegeven ten voordeele der nagelatene Betrekking van verongelukten Visschers uit de Dorpen Katwijk a/ en Noordwijk a/Zee. Prijs *f* 1,—.

TOLLENS EN ZIJN TIJD

DOOR

Dr. G. D. J. SCHOTEL.

Met eene keurige **Staalgravure,** voorstellende Standbeeld te Rotterdam, Prijs . . . . *f* 4

Hoewel op zich zelf als **Cadeau** zeer aan te bevele is er vooral geen doelmatiger Geschenk dan bovengst uit te reiken aan kennissen, die men weet, dat in zijn van **Tollens' Dichtwerken,** daar zich deze Leven beschrijving als het ware daarbij aansluit.

Constance en Elize,

OF DE ONGEHUWDE EN WEDUWLIJKE STAAT

uit het Fransch van de Schrijfster van *Réalités de la domestique.* 2 dln. Prijs . . . . *f* 5,6

Zoowel voor Gehuwden als voor Weduwen en Ongehuw Dames is **Constance en Elize** een der beste Gesch ken, die men dezer dagen kan aanbieden.

Beide Werken zijn uitgegeven bij de Wed. D. R. VA WERMESKERKEN, te Tiel en alom verkrijgbaar.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.